

ΦΩΤΙΟΣ ΑΡ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Στά χρόνια 1962-1964 οί Γ.Θ. Ζώρας και Φ.Κ. Μπουμπουλίδης δημοσίευσαν τόν κατάλογο τών πενήντα χειρογράφων πού ἦταν ὡς τώρα γνωστά, ὑπό τόν τίτλο "Κατάλογος χειρογράφων κωδίκων Σπουδαστηρίου Βυζαντινῆς και Νεοελληνικῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν", σέ δυό συνέχειες στήν *Ἐπιστημονική Ἐπετηρίδα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν*, τόμοι 13 (1962-1963) 464-488 και 14 (1963-1964) 205-265, και σέ ἀνάτυπο 100 σελίδων μέ δική του σελιδαρίθμηση.

Ὁ παρῶν κατάλογος περιέχει τήν περιγραφή ἄλλων τριανταδύο χειρογράφων (και μή) πού παρέμεναν ἄγνωστα. Ἀρίθμησα τά περιγραφόμενα μέ τοὺς ἀριθμούς 51-82, συνεχίζοντας δηλ. τήν ἀρίθμηση τῶν γνωστῶν πενήντα. Για τήν ἀκρίβεια, ὁ ἀρ. 57 εἶναι ἔντυπο τοῦ ὁποίου συμπληρώθηκαν μέ χειρόγραφο τά πρῶτα και τελευταῖα φφ πού εἶχαν ἐκπέσει, ὁ ἀρ. 68 περιέχει νοταριακά ἔγγραφα ἀπό τήν Κέρκυρα, ὁ ἀρ. 69 εἶναι συνοδικόν γράμμα, ὁ ἀρ. 72 εἶναι ἔντυπη συνοδική ἀπόφαση, ὁ ἀρ. 73 εἶναι ἔντυπο, ὁ ἀρ. 74 εἶναι ἐπιστολές τοῦ Σπ. Τρικούπη. Ἐπίσης, ὁ ἀρ. 80 εἶναι φύλλο λατινικῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, και ὁ ἀρ. 82 εἶναι αἰθιοπικό χαίμαλί. Παρά ταῦτα, συμπεριέλαβα και αὐτά τά μνημόνια στήν περιγραφή, για νά μή ταραχθῆ ἡ ἀρίθμηση τῆς καταχώρησῆς τους στό κτηματολόγιο. Ὁ πρῶτος ἀριθμός στήν πρώτη σειρά τῆς περιγραφῆς εἶναι ὁ ἀριθμός τοῦ κτηματολογίου ἢ τῆς εἰσαγωγῆς. Συγκεκριμένα, οί ἀριθμοί 58-69 και 80-84 εἶναι ἀριθμοί κτηματολογίου, ἐνώ οί ἀριθμοί 7677-7684 εἶναι ἀριθμοί εἰσαγωγῆς.

Ἐντὶ ἀριθμοῦ κτηματολογίου, οί τελευταῖοι περιγραφόμενοι ἀριθμοί 76-82 ἀρχίζουν μέ τήν ἔνδειξη Ἄταξ., πού σημαίνει Ἄταξινόμητο.

Ἡ περιγραφή ἔγινε ὑπό τίς ὁδηγίες μου σέ δυό μεταπτυχιακά σεμινάρια παλαιογραφίας. Στήν πρώτη περιγραφή συμμετεῖχαν οί φοιτητές Παναγιώτης Κουτουβάλας, Δήμητρα Πανοπούλου, Ἀλεξία Σταμούλη και Ἡσάμ Χασάν. Στή

δεύτερη περιγραφή, όπου ἐλέγχθηκαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὰ πάντα, συμμετείχαν οἱ Ἄνδρέας Μαρίνος, Δημήτριος Κωνσταντινόπουλος, Σάμεχ Σολιμᾶν καὶ Μαρίνα Χαλιβελάκη. Μετὰ τὴ δεύτερη πολυτονικὴ πληκτρολόγηση (ἡ πρώτη εἶχε γίνῃ στὸ μονοτονικὸ) ποὺ ἀνέλαβε ἡ Μαρίνα Χαλιβελάκη (ὡς καὶ τὸν ἀρ. 75), ἤλεγξα καὶ διόρθωσα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν περιγραφή καὶ τὴν ὀλοκλήρωσα μὲ τοὺς ἀρ. 76-82. Σὲ ὄλους τοὺς φοιτητὲς ἐκφράζω τὶς εὐχαριστίες μου γιὰ τὴ συνεργασία μας, γιὰτὶ χωρὶς αὐτοὺς ὁ συμπληρωματικὸς κατάλογος ποὺ σχεδίαζα τόσα χρόνια δὲν θὰ εἶχε δεῖ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος.

Κατὰ τὸν ἐπανελέγχο τῶν χειρογράφων διαπιστώθηκε ὅτι λείπουν οἱ ἀριθμοὶ 1, 3, 18 καὶ 25. Ἀπὸ τὸ πρωτόκολλο τοῦ Σπουδαστηρίου βρέθηκε ὅτι τὰ τέσσερα αὐτὰ χειρόγραφα εἶχαν δοθῆ στὴν ἐκθεση τοῦ Μουσείου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῶν 150 χρόνων τοῦ Πανεπιστημίου τὸ 1987, ὅπου καὶ ἔκτοτε παραμένουν.

Ἀπὸ μία πρώτη ἔρευνα στὸ ἀρχεῖο τοῦ Σπουδαστηρίου διαπιστώθηκε ὅτι οἱ ἀρ. κτηματολογίου 58-69 καὶ 80-84 ἀγοράστηκαν στὶς 30 καὶ 31 Δεκεμβρίου 1965 ἀντιστοίχως, μάλιστα οἱ ἀρ. 80-84 ἀγοράστηκαν ἀπὸ τὸ Βιβλιοπωλεῖον «Καποδιστριακὸν» τῆς Ε. Εὐσταθιάδου. Ἐπίσης, οἱ ἀριθμοὶ εἰσαγωγῆς 7677-7684 ἀγοράστηκαν στὶς 14 Ἰουλίου 1971, ἀπὸ κάποια κα Μαρίνα Δ. Τσοῦκα. Δὲν μπορέσαμε νὰ βροῦμε ἄλλα στοιχεῖα. Εὐχαριστῶ τοὺς βιβλιοθηκονόμους τοῦ Σπουδαστηρίου κα Οὐρανία Καρυπίδου καὶ κα Βαλσαμῆ Βαλσαμάκη γιὰ τὴν πρόθυμη συνεργασία τους. Ἐπίσης εὐχαριστῶ τὸν λόγιο συνταγματάρχη κα Νίκο Κουρκουμέλη, δ.Φ., γιὰ τὴ βοήθειά του.

Nihil parvum in litteris. Ἄν μάλιστα, ὅπως συμπεραίνω, ὁ ἀρ. 70(7679) περιέχει ἄγνωστο αὐτόγραφο ἔργο τοῦ Ἄνδρέα Κάλβου, ἡ περιγραφή ἄξιζε τὸν κόπο, μὲ τὸ παραπάνω. Ἐτοιμάζω ἤδη μεταγραφή καὶ σχολιασμὸ τοῦ συγκεκριμένου χειρογράφου.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΜΝΗΜΟΝΙΩΝ

51

58 Χαρτ. 10, 5 x 16, 3 φφ 47 17ος αί.

Εὐχές καὶ ἀποφθέγματα Πατέρων

- φφ 2-7: *Εὐχαῖ ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Θηκαρά, λεγόμενε κάθε τὸ ταχῆ:-*
 φφ 7-8: *Εὐχαῖ λεγόμεναι μετὰ τὴν τελήσιν τοῦ κανόνος.*
 φφ 8v-9: *Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου συναΐτου [περὶ ἀρετῶν τῶν μοναχῶν].*
 φ 9v: *Λευκό [φέρων στρογγύλη σφραγίδα: ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΤΣΙΚΟΥΡΑΣ ΧΙΟΣ].*
 φφ 10-12v: *Εὐχῆ ἠκαίσιος εἰς τὸν Κ(ύριο)v, ἡμῶν Ἰησοῦν Χ(ριστό)v, λεγομένη κάθε σπέραν μετὰ τὸ ἀπόδηπνον.*
 φφ 12v-14: *Εὐχῆ εἰς τὸν Κ(ύριο)v, ἡμῶν Ἰ(ησοῦ)v Χ(ριστό)v, λεγομένη ὅταν ἀπερχόμεθα εἰς τὸ ὑπνόσαι.*
 φφ 14-14v: *Εὐχῆ εἰς τὸν ἅγιον ἄΓΓελον.*
 φφ 14v-15: *Εὐχῆ εἰς τὴν παναΓ(ίαν) Θ(εοτό)κον.*
 φ 15: *Ἐτέρα εὐχῆ.*
 φφ 15v-19v: *Ἀκολουθίαν, εἰς ἐνυπνιασμόν.*
 φφ 20-23v: *Εἶπεν ὁ ἀββᾶς ἀμωνᾶς. Τεσσαρα πράγματα εἰσίν, ἅτινα ἐὰν ἔν ἐξ αὐτῶν ἔχει ὁ ἄν(θρωπ)ος, οὔτε μετανοῆσαι δύναται οὔτε τὴν εὐχὴν αὐτοῦ πρὸς δέχεται ὁ Θ(εός). Πρῶτη ἢ ὑπεριφανία... Δεύτερον, ἐὰν ἔχη μνησικακίαν... Γ' ἐὰν κατακρίνειν ἄν(θρωπ)ον ἀμαρτάνοντα... Δ' Ἐὰν μὴ ἔχειν ἀγάπην.*
 φφ 24-31v: *Ὅταν πολεμῆται τινᾶς ἀπὸ αἰσχροῦς λογισμοῦς τῆς βλασφημίας [κατ' ἐρωταπόκρισιν].*
 φφ 32-43v: *Τοῦ ἐν ἁγίοις π(ατ)ρ(ό)ς ἡμῶν ἀθανασίου τοῦ μεγάλου π(ατ)ριάρχου ἀλεξανδρίας· λόγος πρὸς τὰς ἐντολὰς τοῦ Θ(εο)ῦ, πᾶσι τοῖς ἀποταξαμένοις καὶ θέλουσι σωθῆναι.*

φφ 44-47v: *Τοῦ ἀββᾶ ἡσαΐου. Ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς ἡσαΐας· ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὸ θέλημα αὐτοῦ, οὐδὲν διαφέρει κτήνος·*

A. Ἐρυθρογραφία στοὺς τίτλους καὶ τὰ πρωτογράμματα. Κατάσταση μέτρια· φθορές ἀπὸ ἔντομα. Στάχωση παλαιὰ ἀπὸ μαῦρο δέρμα, σὲ χάρτινη πινακίδα ἀπὸ συγκολλημένα φύλλα, με ἴχνη ἀπὸ κατεστραμμένους θηλυκωτῆρες, ἔντυπα ἀνθήμια καὶ ρόδακες στὸ κέντρο.

E. Στὰ φύλλα 1 καὶ 9v σφραγίδα στρογγύλη φέρουσα στὸ κέντρο σταυρὸ μετὴν ἐπιγραφή: Ι(ΗΣΟΥ)Σ Χ(ΡΙΣΤΟ)Σ ΝΙ ΚΑ. Στὴν περιφέρεια τῆς σφραγίδας διαβάζουμε: ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΤΣΙΚΟΥΡΑΣ ΧΙΟΣ.

52

59 Χαρτ. 15 x 21 φφ 173 ἀρχές 19ου αἰ.

Χρηστομάθεια. Μεταφράσεις

- φ 1-10: *Λουκιανῶ ἀποκηρυττόμενος.*
 φφ 10v-12v: *Λευκά.*
 φφ 13-16v: *Λιβανίου πρεσβευτικὸς πρῶτος. Πρὸς τοὺς Τρωᾶς ὑπὲρ Ἑλένης. Μενέλαος.*
 φφ 17-31: *Τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς δεύτερος. Ὀδυσσεύς.*
 φφ 31v-32v: *Λευκά.*
 φφ 33-47: *Λιβανίου ἀποκηρυττόμενος.*
 φ 47v: *Λευκό.*
 φφ 48-79v: *Ξενοφῶντος Κύρου Παιδείας Ἱστοριῶν Βιβλίον α', Κεφ. α'.*
 φφ 80-89v: *Λευκά.*
 φφ 90-113v: *Ξενοφῶντος Κύρου Ἀναβάσεως Ἱστοριῶν, Βιβλίον α', Κεφ. α'.*
 φφ 114-150: *Ξενοφῶντος Κύρου Ἀναβάσεως Ἱστοριῶν, Βιβλίον β', Κεφ. α'.*
 φφ 150-172v: *Βιβλίον δ', Κεφάλ. α'.*
 φφ 173r-v: *Λευκό.*

A. Κατάσταση καλή. Βιβλιοδεσία νεώτερη· χαρτόδετο με δέρμα στὴ ράχη.

53

60 Χαρτ. 13,5 x 19 σσ. 262 post 1844

Ἀκολουθία τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Διονυσίου τοῦ Νέου
Ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης τοῦ θαυματουργοῦ

Α. Ἀντιγράφει ἔντυπο βιβλίο τοῦ 1844. Ἐρυθρογραφία στοὺς τίτλους καὶ τὰ πρωτογράμματα. Κατάσταση καλή. Βιβλιοδεσία σύγχρονη με δέρμα στὴ ράχη.

Ε. σ. 261 με μολύβι: *παγόνης Αναγνώστοπουλος / λαγου τήν 25 7βρίου 1875.* σ. 262 με μολύβι: *ΑΙ/ Ἐβρέθησα ΑΓαλάρο τήν 20/ 7βροίον 1875/ Κε Αναχορίσασα τήν 25 ιδίου. / Διονησιος Παγόνης Αναγνωστόπουλος / Τὸ βηβλίον τούτο ινε του Διονησιήου/ ράλη Κατήκου Γαλάρος.*

Βιβλιογραφία: Κ. Μανάφη, Δ. Καλαμάκη, Δ. Μούσουρα, "Χειρόγραφος παράδοσις, ἐκδόσεις καὶ φιλολογικαὶ παρατηρήσεις εἰς τὰς ἀκολουθίας καὶ τὸν βίον τοῦ ἀγίου Διονυσίου, ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης τοῦ ἐκ Ζακύνθου", ἀνάτυπο ἀπὸ τὰ *Πρακτικά τοῦ Διεθνoῦς Συνεδρίου Ἁγιοὶ καὶ ἐκκλησιαστικὲς προσωπικότητες στὴ Ζάκυνθος* (Ζάκυνθος 6-9 Νοεμβρίου 1997), τόμος Β', Ἰερά Μητρόπολι Ζακύνθου καὶ Στροφάδων, Ἀθήναι 1999, σσ. 107-150.

54

61 Χαρτ. 14 x 18 φφ 359 ἔτ. 1786

Παράφρασις ἐπιστολῶν Συνεσίου Κυρήνης

φφ 335-355: Λευκά.

φ 355v, φ 356: τροπάρια παρὰ Ἰωάννου καὶ Εὐσταθίου Παλαμᾶ.

φ 357r: ποίημα Εὐσταθίου Παλαμᾶ.

φφ 357v-359v: Λευκά.

Α. Χάρτης με ὑδατόσημα. Κατάσταση σχετικὰ καλή. Φθορὲς ἀπὸ ὑγρασία καὶ ἔντομα. Στάχωση παλαιὰ με δέρμα καστανόχρωμο. Χάρτινες πινακίδες- τυπωμένα ἄνθη στὴ ράχη. Στὸ κέντρο τοῦ ἐξωφύλλου (ἐμπρὸς καὶ πίσω) φέρει σφραγίδα με τὴ Θεοτόκο Βρεφοκρατοῦσα.

Β. φ 2: Καὶ ἦδε βίβλος ὑπάρχει ἀνδρέου τοῦ Παλαμᾶ.-/ ἐποχή θρησκείας.-/ «νῦν ἢ θρησκεία διέφθαρται: ὄθεν οὐαὶ τοῖς/» εἰδώλοισ θύουσι!- φ 356v: *Τὸ παρὸν ἐγράφη ἐν μεσολογγίῳ χειρὶ/ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ δούλου Εὐσταθίου Παλα/μᾶ, ἐν ἔτει αφπς: τὸν μῆνα/ Ἰαννουάριον:-*

Βιβλιογραφία: Ὁ Ἰωάννης Παλαμᾶς ἦταν παπποὺς τοῦ ποιητῆ Κωστῆ

Παλαμᾶ, καὶ ὁ Ἄνδρέας, γιὸς τοῦ Εὐσταθίου, ἦταν ψάλτης καὶ ὑμνογράφος, βλ. Χρήστου Γ. Κωνσταντινόπουλου, «Ἰωάννης ὁ Παλαμᾶς, ὁ παπποὺς τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ», *Νέα Ἑστία* 1 Μαρτίου 1963, σσ. 284-296.

55

62 Χαρτ. 10 x 13,4 φφ 144 μέσα 19ου αἰ.

Τετράδιο περιέχον σημειώσεις παραδόσεων μαθημάτων φυσικῆς, γεωγραφίας, ἀστρονομίας καὶ κοσμογραφίας: [κατ' ἐρωταπόκρισιν παραδείγματα καὶ προβλήματα]

φ 142: Διπλωμένος ἔνθετος πίνακας μιλίων καὶ λευγῶν.
φφ 143v-144v: Λευκά.

Α. Κατάσταση καλή. Βιβλιοδεσία σύγχρονη με δέριμα στή ράχη.

Β. φ 1: *Εὐαγγελινὸς Νικολάου Ζουπονέλος*

Ε. φ 142v: *ὁμιος τὸν ὁμοίων ἀγαπᾶ/ κάθε πέρσι και καλιτερα.*

56

63 Χαρτ. 13 x 18 φφ 57 1814

Τάξις διακονικῆ

- φφ 1-11v: *Διάταξις τοῦ ἱεροδιακόνου πῶς ὀφείλει ὑπηρετῆσαι τῷ Ἱερεῖ.
Ἐν τε τῷ Μεγάλῳ ἐσπερινῷ, τῷ ὄρθρῳ, καὶ τῇ λειτουργίᾳ.*
- φφ 12-17: *Ἀρχὴ τοῦ ὄρθρου τῆς Κυριακῆς.*
- φφ 17-23: *Ἀρχὴ τοῦ διακονικοῦ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς λειτουργίας.*
- φφ 23-40v: *Ἀρχὴ τῆς θείας καὶ Ἱερᾶς λειτουργίας.*
- φφ 41-57: *Ἐτέρα διάταξις τῆς θείας καὶ ἱερᾶς λειτουργίας τῶν προηγουσμένων.*

Α. Ἐρυθρογραφία στὰ ἀρχικά, στοὺς τίτλους καὶ τὶς ὀδηγίες. Κατάσταση καλή. Βιβλιοδεσία με δέριμα στή ράχη.

B. φ 57: 1814 μαρτίου θ'. / Τέλος τῆς διακονηκῆς τάξεως/ καὶ τῷ Θεῷ δόξα.

57

64 Χαρτ. 14 x 19 φφ 59 17ος αἰ.

Τοῦ ταπεινοῦ μητροπολίτου φιλαδελφείας γαβριήλ, ἐπιτρόπου καὶ ἐξάρχου πατριαρχικοῦ, συνταγμάτιον περὶ τῶν ἀγίων καὶ ἱερῶν μυστηρίων

φφ 1-4v: *Εἰσαγωγή*. [χειρόγραφο]

φφ 5-36: *Περὶ τῆς τῶν μυστηρίων ποσότητος*.

φφ 36-39: *Περὶ τῆς τάξεως τῆς ἱερωσύνης*.

φφ 39-56v: *Περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς μετανοίας ζητεῖται/ ταῦτα*.

φφ 57-59v: *Περὶ τοῦ μυστηρίου τοῦ εὐχελαίου*. [χειρόγραφο]

A. Πρόκειται περὶ ἐντύπου βιβλίου, τοῦ ὁποίου τὰ φφ 1-4 καὶ 57-58 ποὺ εἶχαν ἐκπέσει, ἀντικαταστάθηκαν ἀπὸ χειρόγραφα φύλλα ποὺ ἀντιγράφουν τὰ ἐκλιπόντα φύλλα τοῦ βιβλίου. Σ τ ά χ ω σ η παλαιὰ ἀπὸ λευκὴ περγαμηνή. Κ α - τ ά σ τ α σ η κακὴ, ἐκτεταμένες φθορὲς ἀπὸ ἔντομα.

B. Στὸ ἐξώφυλλο, μὲ μαύρη μελάνη: *I. / Νομικος Ἱερεὺς. / A.*

E. Στὸ παράφυλλο τῆς σταχώσεως μὲ μολύβι: *Ἐν Βενετία παρὰ Ἰωαννῆ Ἀντωνίω/ τῷ Πινέλλω ἀχ' (1600) / (Μετετυπώθη τὸ 1691 εἰς τυπογ. Γλνκ. / Ἰωαν. Ἀβράμιος)*

φ 9 μὲ μαύρη μελάνη: *1660 Γεναρι, 21/ πανακραντε/ του ουρανου μου.*

φ 15 μὲ μαύρη μελάνη: *αξιος του ωνωματος επολιτευσο στρατιοτα γεορ/γηνε τον σταβρων του χρηστου επομων αραμενος/ τιν εκ διαβολικις πλανις χερσοθισαν γην εκαλυεο*

φ 20v: *παπα Ιω Τριανταφυλος*

φ 21 μὲ μαύρη μελάνη: *Εμμανούλ πεδιόν κατα τὸ γεγραμεν μεθ ειμον/ γενου ὁ θ(εο)ς τὸν απαντ(ων) ο πασην ἀθεωρητος κ/ μενον ἢ ἕωνας αλλιλουεια.*

φ 28: *1661* □

φ 36v: *και ο θεος να δοσιν να σε βρην γραφι μου καλα* □

φ 44: *1660* □

φ 48v: *Τό θύο πρόπολούμενος/ ἔροτη τις αθειοιας την*

φ 56v: *1886* □

φ 59: *-το φωτοστε[]ρις []/ εις τη κοντε[] να δο τὸ χοραφι/ οπου ννε ομπρος εις την εκλισια.*

- τη μεγαλι πιστη της χηρα του γεροντα/ λιτουργια.
 -ο Ααντονις ο φημεριος το χοραφι εις/ στα μαγκανα δια την εόρτην του αγιου
 πν(εύματο)ς.
 -του γιοργακι του συγαμπρου μου του αγιου/ γεοργίου τον απριλι.
 -του παπου □ του χριστου> κ(αι) της/ παναγίας το δεκαπεντα ζοντετζι να/
 δο τοπραμα εις την λαγκαδα.
 φ 59ν: -του αγιου αθανασίου αδερφάτον.
 Και άλλες σημειώσεις που δὲν διακρίνονται.

58

65 Χαρτ. 17 x 23 φφ 58 τέλη 19ου αι.

Προσευχητάριον κατὰ τῷ 1886ῳ τῇ 1ῃ Ἰουλίου.

*Περιέχει μερικά κατανυκτικὰ τροπάρια τὰ ὁποῖα ἐρευνήθησαν ἐκ τῶν
 ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων καὶ πάνυ ὀφελεῖ εἰς τοὺς θέλοντας κατάνυξιν.*

*ΕΝ ΜΟΥΤΑΛΑΣΚΗ Ἐκ τῶν μοναζουσῶν τῆς Μουταλᾶς Αἰκατερίνας κ(αι)
 τοῦ Ἀναστασίου.*

- φφ 2-5ν: *Ἡ κατ(α)νυκτικὰ τινὰ τροπάρια(α) /ἐκ τοῦ μεγάλου
 κανῶνος/ εἰς τὸν ἄμαρτ/τολόν.*
 φφ 5ν-8ν: *Ὁ Κανὼν τῆς δευτέρας Παρουσίας. (Καραμανλίδικα).*
 φφ 9-12: *Κανὼν ὁ γ'./ Περὶ Ἀσωτίας κ(αι) περὶ μετανοίας. (Καραμανλί-
 δικα).*
 φφ 12-15: *Κανὼν εἰς τὸν Ἄμαρτάνοντα. (Καραμανλίδικα).*
 φφ 15ν-19: *Θρεῖνοι εἰς τὸν ἄμαρτωλόν. (Καραμανλίδικα).*
 φφ 19ν-22ν: *Εἰς τὸν Ἀλαζῶνα. (Καραμανλίδικα).*
 φ 23: *Λευκό.*
 φφ 23ν-28ν: *Ἐξήντα (60) τετράστιχες στροφές ἀριθμημένες. (Καραμανλίδι-
 κα).*
 φ 29: *Λευκό.*
 φφ 29ν-32ν: *Δεήσεις πρὸς τὴν Θεοτόκον. (Καραμανλίδικα).*
 φ 33: *Θεοτοκάριον.*
 φφ 33-36: *Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον.*
 φ 36ν: *Λευκό.*
 φφ 37-41: *Μερικὰ τροπάρια κατανυκτικὰ.*
 φφ 39ν-40: *Λευκά.*
 φφ 41ν-44: *Περὶ τῆς ἀθλιοτάτης καὶ φρικωδεστάτης καταστάσεώς μου.
 Εἴκοσι ἕξι (26) τετράστιχες στροφές ἀριθμημένες. (Καραμανλί-
 δικα).*

- φ 44v: Λευκό.
 φφ 45-52v: Κανών (καὶ στιχηρά). (Καραμανλίδικα).
 φφ 53-55: (Στιχηρά) εἰς τὸν Ἑσπερινόν.
 φ 55v: Λευκό.
 φ 56: Ὑμνος ἐπιτάφιος εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου.
 φφ 56v-58v: Περὶ τῆς εὐχῆς τοῦ παιδίου Ἰησοῦ. (Καραμανλίδικα).

A. Συσταχωμένα χειρόγραφα περιέχοντα κανόνες καὶ τροπάρια καραμανλίδικα κυρίως, ἀλλὰ καὶ ἑλληνικά. Γ ρ α φ ῆ: Ἐρυθρογραφία στὰ ἀρχικά καὶ στοὺς τίτλους. Τὸ χρῶμα τῆς μελάνης εἶναι μαῦρο, πλὴν τῶν φφ 41v-52v καὶ 56-58v ποὺ εἶναι σὲ μελανὶ χρῶμα. Οἱ σελίδες κάθε χειρογράφου ἀριθμοῦνται ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ γραφέως. Σημειώσαμε ἐνιαία ἀρίθμηση φύλλων. Κ α τ ἄ σ τ α σ η καλή. Β ι β λ ι ο δ ε σ ί α σύγχρονη μὲ δέρμα στὴ ράχη.

- B. φ 8v: Τέλος καὶ δόξα Θεῶ / Αἰκατερίνα Ἀναστασιάδης.
 φ 12: (Τέλος καὶ δόξα Θεῶ) / 1886 Φεβρουάριος (ιος) 15.
 φ 15v: Τέλος κ(αὶ) τῷ Θεῶ δόξα Αἰκ(ατερίνη) Ἀμήν.
 φ 22v: Κατὰ τῷ 1886φ τῇ 28ῃ Ἀπρηλίου. / Αἰκατερίνας Ἀναστασίου.
 φ 28v: + Ὁ φύλαξ τῆς οἰκουμένης / 1886 Ἰουλίου 6.
 φ 32v: 1886 Ἰουλίου 28 / ἡμέρα Δευτέρα / Κ.Α.
 φ 51v: Τέλος καὶ Δόξα θεῶ / 1893 / Ἰουνίου 8 ἡμέρα Τρίτη.
 φ 58v: Τέλος καὶ δόξα Θεῶ. / Ι(ΗΣΟΥΣ) ΧΡ(ΙΣΤΟΣ) / ὁ Π.Π. Νεόφυτος. 1893.

59

66 Χαρτ. 17,4 x 23,2 φφ 16 ἔτ. 1889

Προσευχητάριον (καραμανλίδικο)

- φφ 1-1v: Εὐχὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου.
 φφ 2-6: Ζηγιάδε ἀξιζ Βαλιδὲ Τουλλαχὰ Εὐχὴ. (Καραμανλίδικα).
 φφ 6v-8v: Εὐχὴ= ΔΟΑ. Δζούμλεδεν τεραχομιλοῦ / Ἀλλαχὰ Βὲ Πετερέ.
 (Καραμανλίδικα).
 φφ 9-14: (Κανών) περὶ ἀμαρτωλώτατον καὶ Ἀναξιωτάτον εἰς τὴν κιλάδα τοῦ Κλαυθμῶνος.
 φφ 14v-16v: Λευκά.

A. Γ ρ α φ ῆ: Ἐρυθρογραφία στὰ ἀρχικά γράμματα καὶ τοὺς τίτλους. Τὸ χρῶμα τῆς μελάνης εἶναι κυανό, πλὴν τῶν φύλλων 9-14 ὅπου εἶναι μαῦρο. 16

σελίδες ἀριθμοῦνται ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ γραφέως. Σημειώσαμε ἀρίθμηση φύλλων.
Κατάσταση καλή. Βιβλιοδεσία σύγχρονη με δέρμα στὴ ράχη.

+

Β. φ 6: Ὁ φύλαξ τῆς οἰκουμένης
Αἰκατερίνα/ Ἀναστασίους
1889/ Ὀκτωβρίου 24.

φ 8v: Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με.

60

67 Χαρτ. 17,3 x 23 φφ 71 post 1883

Ἀντιγραφή τοῦ ἐντύπου ποὺ ἐκδόθηκε τὸ πρῶτον τὸ 1855, βλ. Γκίνη- Μέρξα 6536 καὶ 8024:

Σιωνίτης Ὑμνωδὸς Ἡ Μελωδικοὶ καὶ θεῖοι ὕμνοι οὓς ψάλλομεν περιερχόμενοι καὶ λιτανεύοντες εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως πανσέβαστα Προσκυήματα καὶ θεῖα Παρεκκλήσια.

Ἐκδίδονται ἤδη τὸ τέταρτον ἐγκρίσει τοῦ Μακαριωτάτου καὶ Θειοτάτου Πατριάρχου τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης Κυρίου Κυρίου Νικοδήμου τοῦ Α'. Ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκ τοῦ τυπογραφείου τοῦ Π. Τάφου. 1883.

φφ 1-1v: Λευκά.

φ 2: Ὁ Σιωνίτης Ὑμνωδός. (Τίτλος).

φ 3: Σελίδα τίτλου.

φφ 4-6v: Διάταξις τῆς ἱερᾶς λιτανείας.

φφ 7-8: Ἡ εἰς τὴν Μαγδαληνὴν ἐμφάνισις τοῦ Κυρίου.

φφ 8v-10: Τροπάρια εἰς τὸ προσκύημα τῆς φραγγελώσεως εἰς ἡχον πλ.β/ κατὰ ἀλφάβητον.

φφ 10v-64: Τροπάρια μεθ' ἔρμηνείας ἀναφερόμενα στὴ Σύλληψη, Σταύρωση καὶ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου.

φφ 64v-70: Κανὼν Παρακλητικὸς εἰς τὸν πανάγιον καὶ ζωοδόχον Τάφον τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

φφ 70v-71: Εὐχὴ εἰς τὸν πανάγιον καὶ ζωοδόχον Τάφον τοῦ Κυρίου.

φ 71v: Λευκό.

Α. Χειρόγραφο ποὺ ἀντιγράφει ἔντυπο βιβλίον. Γραφή: Χρῶμα μελάνης κυανό. Κατάσταση καλή. Βιβλιοδεσία σύγχρονη με δέρμα στὴ ράχη.

61

68 Χαρτ. 17 x 23 φφ 70 έτ. 1893-1896

Προσευχητάριον

- φφ 1-3: *Τοῦ μακαρίου Συμεὼν τοῦ Λογοθέτου καὶ Μεταφράστου
Θρηνοὶ κατ' Ἀλφάβητον.*
- φ 3v: *Λευκό.*
- φφ 4-7: *Τροπάρια (Καραμανλίδικα).*
- φφ 7v-8v: *Λευκά.*
- φφ 9-23v: *Εὐχαὶ κατ' ἀλφάβητον, ἐν εἵδει οἰκων, εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν
Ἰησοῦν Χριστόν.*
- φφ 24-24v: *Λευκά.*
- φφ 25-29v: *Εὐχὴ β, εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, πάνυ κατασκευαστικὴ
καὶ ἱκετήριος. Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.*
- φφ 30-31: *Εὐχαὶ κατὰ τὸ μέτρον τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὥρων τοῦ νυχθημέ-
ρου, ἐπιγραφόμεναι Ἰωάννη τοῦ Χρυσοστόμου.*
- φφ 31-31v: *Εὐχὴ λεγομένη μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἀκολουθίας, διὰ τὰς ἐν
τῷ μεταξὺ τῆς δοξολογίας συμβαινούσας παρατροπὰς τοῦ νο-
ός.*
- φφ 32-33: *Εὐχὴ Η, εἰς τὸν φιλόανθρωπον Θεὸν καὶ Πατέρα.*
- φ 33v: *Λευκό.*
- φφ 34-35: *Στιχηρὰ εἰς τὸν Ἑσπερινόν, τῇ Τετάρτῃ τῆς ε'. ἑβδομάδος.*
- φ 35v: *Αἱ κολάσεις τοῦ Ἄδου.*
- φ 36: *Τρόποι τῆς νήψεως.*
- φφ 36v-38v: *Λευκά.*
- φφ 39-49: *Στάσεις γ' τῶν Ἐγκωμίων τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.*
- φφ 49v-50v: *Εὐλογητάρια.*
- φ 51: *Λευκό.*
- φφ 51v-52: *Εὐχὴ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου.
(Καραμανλίδικα).*
- φφ 52v-54: *Νοερὰ Προσευχὴ (Καραμανλίδικα).*
- φφ 54v-56v: *Εὐχὴ Νοερὰ (Καραμανλίδικα).*
- φφ 56v-57: *Νοερὰ Προσευχὴ (Καραμανλίδικα).*
- φφ 57v-58: *Μεγάλῃ Τρίτῃ (Καραμανλίδικα).*
- φφ 58-59: *Νοερὰ Μεγάλῃ Παρασκευῇ 1896 (Καραμανλίδικα).*
- φφ 59-60: *Μέγα Σαββάτῳ (Καραμανλίδικα).*
- φφ 60v-61: *Στιχηρὰ εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ (Καραμανλίδικα).*

- φφ 61v-63: *Φικιοριν γητσαή νέτιο βέ πουνου νάσηλ τεταριχ έτμελί* (Καρα-
μανλίδικα).
φ 63v: Λευκό.
φφ 64-69: *Κανών παρακλητικός εις τήν Ύπεραγίαν Θεοτόκον επί προσδο-
κία πολέμου.*
φφ 69v-70v: Λευκά.

Α. Γ ρ α φ ή: Έρυθρογραφία στα άρχικά και τους τίτλους. Το χρώμα τής μελάνης είναι μαύρο ή κυανό. Κατάσταση καλή. Βιβλιογραφία σύγχρονη με δέρμα στη ράχη.

- Β. φ 4v: *Τέλος και Δόξα Θεω̄.* / 1893 Ιουνίου 14.
φ 5v: *Τέλος και Δόξα Θεω̄.* / 1893 Ιουνίου 14.
φ 7: *Τέλος και Δόξα Θεω̄.* / Ταλάς τῷ 1893ῳ Ιουνίου 28.
φ 51v: *Τῆ 5 Δεκεμβρίου 1896.*
φ 53: *Τῆ 19 Φεβρουαρίου 1896.* / *Ήμέρα Δευτέρα.*
φ 54: *Τῆ 4 Μαρτίου 1896 Τέλος.*
φ 56v: *Τῆ 29 Φεβρουαρίου 1896 Ήμέρα Τετάρτη.*
φ 57: *Τῆ 7 Μαρτίου 1896.*
φ 60: *Τέλος και δόξα Θεω̄ ήμέρα Σάββ.*
φ 61: *Τῆ 24η 10μβρίου / 1896.*
φ 63: *Κοσμάς Ε. Πιλαφίδης.*

62

69 Χαρτ. 10,5 x 15,5 φφ 218 16ος αί.

- φ 1: Φύλλο σε κακή κατάσταση, από ποιητικό χρησμολογικό κείμενο.
φφ 2-8v: *Άκολουθία άκέφαλη του Άγιασμοῦ των υδάτων.*
φφ 9-21: *Ψυχωφελείς διηγήσεις.*
φφ 22-173v: *Νομοκάνων σε ρνζ' κεφάλαια, κολοβός. Τα φφ 174-218 γραμμένα από άλλο χέρι, προέρχονται από άλλο άκέφαλο χειρόγραφο.*

Α. Γ ρ α φ ή: Έρυθρογραφία στους τίτλους και τα πρωτογράμματα. Διαφορετικά χέρια γραφών: α) φφ 1-7, β) φ 8γ-v, γ) φφ 9-17v, δ) 17v-21, ε) φφ 22-173v (φφ 39v-40 άλλο χέρι έγραψε συγχωρητική εϋχή, φφ 42v-43v άλλο χέρι έγραψε έρωτήσεις που υποβάλλει ό ιερεύς σε έξομολογούμενο). Μεταξύ τών

φφ 212-213 έχει αποκοπή ένα φύλλο. Χάρτι παχύ και στιλπνό με υδατόσημο ἄγκυρα μέσα σὲ κύκλο καὶ ἀπὸ πάνω ἀστέρι ἐξάκτινο, ὅπως περίπου τοῦ Briquet, ἀρ. 484 ἢ 485, μέσα 16ου αἰ. Ἀριθμήσαμε φύλλα. Κατάσταση μέτρια, φθορὲς ἀπὸ ἔντομα. Στάχωση παλαιά, μαῦρο δέρμα πάνω σὲ ξύλινες πινακίδες, σὲ κακή κατάσταση. Ἴχνη ἀπὸ κατεστραμμένους θηλυκωτῆρες.

Ε. φ 27ν: *Cirion Nicolaon Mponin / pantopolin ayie.*

63

80 Χαρτ. 12,5 x 18 φφ Α'-Γ'+194+α' β' μισὸ 16ου αἰ.

Ὁμιλίες κατὰ Κυριακάς,
Ἀπὸ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου ἕως μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν

Α. Γραφή ἐπιμελημένη ἀπὸ λεπτὴ μολυβδίδα με μαύρη μελάνη. Ἐρυθρογραφία τῶν τίτλων καὶ τῶν ἀρχικῶν. Χάρτης παχὺς καὶ στιλπνός. Κατάσταση καλή. Στάχωση: ξύλινες πινακίδες με δερμάτινη μαύρη ἐπέκδυση. Ἐνας κατεστραμμένος θηλυκωτῆρας. Παράφυλλα ἀπὸ παλαιὸ ἔντυπο, τρία στὴν ἀρχὴ τοῦ κώδικα καὶ ἓνα στὸ τέλος. Δυσδιάκριτο υδατόσημο.

64

81 Χαρτ. 12,5 x 20,8 φφ α'-γ'+σς. 43+φφ Α'-Ε' ἔτ. 1801

Ἀκολουθία καὶ Οἴχοι τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ

Α. Γραφή με μαύρη μελάνη. Χάρτης παχὺς καὶ στιλπνός. Κατάσταση καλή. Βιβλιοδεσία σύγχρονη με δέρμα στὴ ράχη. Ἡ ἀρίθμηση τῶν σελίδων, ἐκτὸς τῶν τριῶν πρώτων-ἀρχικῶς ἀγράφων- καὶ τῶν πέντε τελευταίων σελίδων, ἔγινε ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ γραφέα.

Β. σ. α: 1810: *Ἰηου: 8/ ετουτοτη/ετουτοτο ψάλ/ ετουτη η φιλαδα ηνε εμον/ Σπυριδονου Ιερεος Κουρκουμε/λη λεγωμενον Κοθηρη και οπιος/ μου την παρει να εχη την καταρα του/ θεου και της παναγιας και ολον τον αγιον αμην.*

σ. β: 1801: *Ἰουλιου: 8/ Ἐτουτή η φυλάδα εἶναι ἐμὸν / Σπυριδόνου Ἰερέος Κουρκουμέλει/ λεγομένον Κοθηρεῖ: και ὄπιος μου/ τὴν πάρει, νὰ ἔχει τὴν κατάρα/ τοῦ Θεοῦ και τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.*

Στὸ τέλος τῆς Ἀκολουθίας, σ. 23: *Τέλος και τῶ Θεῶ Δόξα: /χεῖρ Δ:Ι:Α: 1801:23 / Αὐγούστου: ε: π:*

σ. γ: πρόσεχε ὦ ἀναγνώστα ὄ,τι/ ψάλλεις ἢ ἀναγινώσκεις ἐκ τοῦ/ στόματος, νὰ πιστεύης καὶ ἐν τῇ/ καρδίᾳ σου, καὶ ὅτι πιστεύης ἐν/ τῇ καρδίᾳ σου, νὰ ἐπισφραγίζης/ διὰ τοῦ βίβου σου./ Γεωρ. Τερεὺς Γιακομέλος./ Ζακ. τῆ 12 Σεπτεμβρίου 1894.

Ε. Στὸ φύλλο γ' ὑπάρχει ἡ σφραγίδα: ΑΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ/ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗΣ / ΖΑΚΥΝΘΟΣ. Στῆ σ. 1 ἔχει ζωγραφηθῆ ἡ εἰκόνα τῆς Σταυρώσεως.

Βιβλιογραφία: Ὁ ἱερεὺς Σπυρίδων Κουρκουμέλης ἦταν ἐφημέριος τοῦ Ἱ.Ν. Ἀγίας Τριάδος Ζακύνθου, πατέρας τοῦ μουσικοδιδασκάλου Θεοδώρου (1790-1881), γιὰ τὸν ὁποῖο βλ. Π. Χιώτου, *Ἱστορικὰ Ἀπομνημονεύματα Ἑπτανήσου*, τ. 7, Ἀθήνα 1981, σ. 55.

65

82 Χαρτ. 15,4 x 21,7 φφ 127 ἀρχές 18ου αἰ.

Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου ἐπιστολαὶ

Α. Γραφὴ μὲ μαύρη μελάνη. Χάρτης παχύς. Κατάσταση μέτρια. Στάχωση χάρτινη, πινακίδες μὲ δερμάτινη καφέ ἐπένδυση, δύο θηλυκωτῆρες.

Βιβλιογραφία: Δημητρίου Γ. Ἀποστολόπουλου, "Ἡ ἐλληνικὴ ἐπιστολογραφία τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ ἀπορρήτων", *Ὁ Ἑραριστῆς* 16(1980) 151-189, 17(1981) 236-243.

φ 1: ἀνώνυμ
ὡς γέ μοι λιπαρὲς αἶε τὸ τὰ τῶν φίλων εἰδέναί, καὶ μάλᾳ τέρομαι ἐπὶ τῇ σφῶν ἀγγελίᾳ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 208)

φ 2: κύρ δοσιθέω Ἱεροσολύμων πατριάρχη
Πάρεμι μὲν σὺν τοῖς ὀθωμανικοῖς στρατεύμασι τῆς παρὰ τὸν Ἰστρον ποταμὸν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 120)

φ 3: Τῷ διδασκάλῳ τῶν ἐμῶν παιδῶν Ἰακώβῳ χαίρειν
Ἄλλὰ σὺ μὲν ἀποδεδημηγότας ἡμᾶς ἐπίστασαι, καὶ διαβάλλοντας εἰκάζῃ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 7)

φ 3ν: Τῷ ἐλλογίμῳ διδασκάλῳ κύρ Ἰακώβῳ εὖ πράττειν

- Κάλλιστον τὸ ὅτι τέκνων οὐκ ἐφάπτεται, καὶ ἤκιστα γοῦν ἀφειδεῖ ὁ πάντων ἐπικρατέστατος φθόνος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 80)
- φ 4: Τῷ διδασκάλῳ κὺρ Ἰακώβῳ
Κάγῳ ὑγιαίνω, καὶ σὲ ὑγιαίνειν ἐπεύχομαι, καὶ χάρις ὑπὲρ τῆς ἀμφοῖν ἡμῶν εὐρωστίας
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 70)
- φ 5v: Τῷ πατριάρχῃ ἀλεξανδρείας κυρίῳ γερασίμῳ
Πέρυσι στρατευομένῳ τὸ ἱερὸν ἐδόθη μοι γράμμα τῆς ὑμετέρας μακαριότητος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 122)
- φ 6: Κωνσταντίνῳ
Πάμπολλα μὲν ἐστὶ καὶ χαλεπά, ὧν ἐμοὶ κατηγορεῖς ἤττων εἴτε χρημάτων, εἴτε θυμοῦ γενόμενος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 116)
- φ 6: Τῷ αὐτῷ
ἽΩν με κατηγορήσας ἀπέραντόν τινα λόγον ἐξηγητικῶς μηδένα δίδωμι λόγον
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 206)
- φ 6v: ἀνωνύμῳ
Τοῖς κρεῖττοσι ἴσοι, καὶ ὅμοιοι φιλοῦσι δοκεῖν οἱ πολλοί, καὶ ὧν αὐτοὶ φεύγουσι τὰς δίκας
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 174)
- φ 7: ἀνωνύμῳ
Φοιτῶσιν ὦ φιλότῃς συχνάκις ὡς ἡμᾶς οἱ αὐτόθεν ἐπιστολεῖς, προσορμίζονται δὲ θαμὰ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 195)
- φ 7: Τῷ πατριάρχῃ ἀλεξανδρείας γερασίμῳ
Ἰερὰ τῆς ὑμετέρας μακαριότητος ἐπιφοιτήσαντα γράμματα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 68)
- φ 9: Τῷ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων κυρίῳ δοσιθέῳ
Καὶ ὅποσα μὲν ἀπελαύνουσι διὰ τῆς κάτω μουσίας ἐνταῦθ' ἡμῖν ἐρραδιούργηται
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 73)
- φ 12v: Τῷ κὺρ Ἰακώβῳ
Ἄλλὰ τὴν σὴν μακρὰν σιωπὴν τὴν ἄχρι δεῦρο, οὐκ ἂν ἐγωγε πυθαγόρειον φαίην
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 8)
- φ 13: Τῷ αὐτῷ κὺρ Ἰακώβῳ

- “Όσα μὲν οὖν τοῖς ἑμοῖς παισὶ ἐγκέκληκας, ταῦτα εὖ μάλα μοι διώγληκε τὰς ἀκοάς
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 101)
- φ 15: κὺρ σπανδονῆ τῷ πρωτεκενδίκῳ [sic] τῆς μεγάλης ἐκκλησί(ας)
Εἰ καὶ ἦθος, καὶ τρόπον οὐδὲν ἔλαττον, ἢ θεωρίαν φιλόσοφον
ἀνδρὶ καλῶς πεπαιδευμένῳ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 36)
- φ 17: Τῷ αὐτῷ
Ψυχῆς τὴν ἐκ σώματος ἀπαλλαγὴν χαλεπωτάτην εἶναι φασὶ καὶ
τοῖς γενομένοις
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 204)
- φ 17v: Τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ κὺρ καλλιηνίκῳ
Καταπέφευγεν ὡς ἐμὲ κλήμης ὁ ἱερώτατος Ἰωαννίνων
Ἱεράρχης
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 84)
- φ 18v: ἀωνῶμ
Ἐγκαλεῖς ἔμοιγε διὰ πολλῶν ὀγαθέ, ὅτι δὴ τῶν σοι πεπραγ-
μέν(ων) πικρότερον ἐφάπτομαι
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 33)
- φ 19v: Τῷ μεγάλῳ σκευοφύλακι κὺρ παλασίῳ εὖ πράττειν
Τὴν διάπυρον ἔφεισιν τῆς ὑμετέρας ὁμιλίας τῆς ἐμοὶ ἀντὶ πολλῶν
ἀεὶ τιμωμένης
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 149)
- φ 20: Τῷ αὐθέντῃ μολδαβίας κυρίῳ κωνσταντίνῳ δούκα βοεβόδα
Ὡ φρενῶν, ὦ γλυκύτητος, καὶ ἀγλαίας, τέρπει γὰρ ἀμφοτέρα,
καὶ διαχέει
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 213)
- φ 20v: Τῷ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων κυρίῳ δοσιθέῳ
Πρὸ ἡμερῶν οὐκ ὀλίγων τοῖς ἑμοῖς τερπνοτάτοις γράμμασι τῆς
ὑμετέρας μακαριότητος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 127)
- φ 21v: Τῷ μητροπολίτῃ ναυπάκτου καὶ ἄρτης κὺρ μελετίῳ χαίρειν
Βραδὺ μὲν, οὐδὲν ἤττον ὅμως καὶ διὰ τὴν μέλλησιν ἡδὺ παρ’ ἐμὲ
τὸ ἱερὸν ἀφίχεται γράμμα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 19)
- φ 22: Κωνσταντίνῳ Δούκα τῷ κυρίῳ ἀλεξάνδρῳ εὖ πράττειν
Καὶ πρότερον ἔγωγε τὴν σὴν ἡγάμην φιλόσοφον κεφαλὴν καὶ
ἐθαύμαζον, ἄς μὲν ἰδῶν, ἄς δὲ ἐπαύτων τῶν ἐμφύτων
- φ 22v: ἀλέξανδρος τῷ αὐτῷ χαίρειν

- Ταῖς περὶ λόγου δυνάμεσι μᾶλλον, ἢ τοῖς στρατεύμασι, καὶ τῇ
λοιπῇ ἀγερωχίᾳ
(πρβλ. Ἀποστολόπουλο, ἀρ. 137)
- φ 24: κυρ σπανδονῆ τῶ πρωτεκδίκῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας
Τέρπει μὲν ὡς ἀπὸ φίλων γλώττης, ἐρχόμενα, καὶ νοῦν ἡμῖν
ἐμφαίνοντα προσηγῆ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 146)
- φ 26: ἀνδρέα τῶ λικινίῳ χαίρειν
Ἀσμένως, καὶ ἠδέως ἐκομισάμην σου τὴν ἐπιστολήν, ὅτι τε
ἀττικῆς ἐμφοροῦμαι γλυκύτητος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 16)
- φ 26v: κυρ σπανδωνῆ χαίρειν
Σὺ μὲν ἐπέυχη πάνθ' ὅσα καλὰ καὶ τερπνὰ τοῦ δεσπότη
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 133)
- φ 26v: Κωνσταντίνῳ τῶ κατακουζηνῶ εὖ πράττειν
Τὰ μὲν ἄλλα ῥαθυμότεροι γιγνόμενοι, ὀπηνίκα μακρότερον
σιωπῶντες διατελοῦμεν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 139)
- φ 26v: Τῶ μεγάλῳ σκευοφύλακι παλασίῳ χαίρειν
Χάριτας ἀνωμολόγηκα τῶ κρείττονι τῶ γε τὴν ἀσχολίαν σοι
παρεσχηκότι
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 202)
- φ 27: Τῶ αὐτῶ
Τὴν σὴν εὐθύμως ἐδεξάμην ἐπιστολήν, ἥπερ αἰσίως ἐμοὶ διευ-
αγγελίζεται
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 154)
- φ 27: δημητρίῳ Ἰουλιανῶ χαίρειν
Φέροι σοι Χριστὸς ἐκ νεκρῶν ἐγερθεῖς, ὅποσα κεχαρισμένα καὶ
αἴσια
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 192α)
- φ 27v: ἀνωνύμῳ
Ἰσχυρόν τι καὶ βίαιον χρῆμα ἢ ἀγάπη, καὶ ψυχῆς ἐπικρατήσασα
πᾶσαν ὑπὸ χεῖρα ποιεῖται
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 69)
- φ 29: ἀνδρέα λικινίῳ εὖ πράττειν
Γυμνή φασιν ἢ ἀγάπη, καὶ ἀπέριττος ὡγαθὴ φιλότης, καὶ οἶον
ἐξ ὑπερψήλου πηγῆς ὕδωρ ἀνίσχει
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 23)
- φ 29v: κωνσταντίνῳ δούκα βοεβόδα χαίρειν

- Εικών ἄν ὡς ἀληθῶς ζῶσα, καὶ χαρακτήρ ἐπιφανῆς ἡ πρὸς ἐπιστολὴν τῆς ὑμετέρας θαυμασιότητος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 39)
- φ 30: Τῷ αὐτῷ
Διὰ τί ἐκ πολλοῦ συγκέκλεικας ὄγαθὲ τὴν γλῶτταν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 30)
- φ 30: ἄνωνύμῳ
Μὴ φερέτω βαρέως ἡ ὑμέτερα μεγαλοπρέπεια, εἰ συστατικοῖς γράμμασιν ἐφοδιάσας συγχοῦς ὡς ἑαυτὴν ἐκπέμπω
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 93)
- φ 30v: ἄνωνύμῳ
Καιροῦς ἐμοὶ χρεωκοπίας ἐνδίδωσιν ἡ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἀνάστασις
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 76)
- φ 31: αὐτῷ
Φροντίσι περισπώμεθα ἀυλικαῖς, καὶ διὰ ταῦτα τί οὐδ' ἀκαριαία τις ἀσχολία μοι περίεστι
(πρβλ. Ἀποστολόπουλο, ἀρ. 197)
- φ 31v: ἄνωνύμῳ
Ἐκόμπαζον μὲν παρὰ πολλοῖς, ὅτι μοι πολλή τίς ἐστι ἡ μετουσία τῆς ὑμετέρας εὐνοίας, καὶ φιλαν(θρωπ)ίας
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 43)
- φ 32: ἄνωνύμῳ
Ἐχει μὲν οὖν ἡ φιλία πάμπολυ τὸ διαδόσιμον καὶ ἐνίδρυται αὐτῇ ἡ τοῦ πληθυσμοῦ δύναμις
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 54)
- φ 32v: Δανιὴλ ἀγγιάλου μητροπολίτη
Οὐκ ἀπεικότως, ὦ περισπούδαστέ μοι κεφαλῇ, καὶ ἐπέρασσε φιλότης ἐφ' ἑκάτερα διαφέρη
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 110)
- φ 33: κωνσταντίνῳ δούκῃ βοεβόδα
Ἐψηλότατε, καὶ θεοσέβαστε, καὶ ἀντὶ παντὸς ἐμοί, καὶ κόρης ὀφθαλμοῦ τιμαλφέστατε αὐθέντα
- φ 33v: Τῷ μητροπολίτῃ κυζίκου κυρ κυρίλλῳ
Ζηλωτῆς εἰμι καὶ παρὰ τοῦ μετρίου διάπυρος, οὔτε τὸ θεῖον περιορᾶν ὑβρίζομενον
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 56)
- φ 34v: Τῷ δικαιοφύλακι
Προσηγῆς σύ, ἀγῶ προσηγέστερος, ἀγνωμονεῖς σύ, ἀγῶ ὀργίζομαι

- (Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 129)
- φ 34v: τῷ αὐτῷ
Ἐκρίνου, φησίν, ἄφρονι ἐν καιρῷ, ἵνα μὴ σοφὸς ἐαυτῷ δόξῃ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 14)
- φ 34v: ἀνωνύμῳ
Εὐγε τοῦ ζήλου. Εὐγε τοῦ προθύμου τὴν θυμηδίαν, καὶ τὴν
ἠδονὴν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 53)
- φ 35v: Ἰωάννη τῷ ἀδελφῷ χαίρειν
Ὡς οὐκ ἂν ὄφελεν ἰκετῶν, καίτοι τῶν ἐγγυτάτω τοὺς ἐμοὺς
ἐπιδεήσασθαι παῖδας
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 210)
- φ 37: κωνσταντίνῳ δούκᾳ βοεβόδᾳ χαίρειν
Μήτ' ἐμοὶ λίαν εὐμαρὲς ὑπὲρ ἄλλων ἐξαιτεῖσθαι συγγνώμην
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 92)
- φ 37v: τῷ πατριάρχῃ ἱεροσολύμων κυρίῳ δοσιθέῳ
Εἴ τι αἰτούμενοι παραπαίοιμεν, καὶ τὸ δέον ὑπεραλλοίμεθα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 40)
- φ 38: κωνσταντίνῳ δούκᾳ βοεβόδᾳ
Ἰδιαιτάτον ἐστι τῇ ὑμετέρᾳ μεγαλονοίᾳ ἐποριγίζεσθαι, καὶ δυ-
σχεραίνειν τοὺς μηδὲν αἰτουμένους
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 65)
- φ 38v: Κυρ σπανδωνῆ εὖ πράττειν
Καὶ συνεσίῳ μὲν τῷ πάνυ ἐν ἐλλογίμοις οἱ λόγοι παῖδες, ἐμοὶ δὲ
καὶ τῶν λόγων
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 77)
- φ 39: Ἰακώβῳ
Τὴν εἰς τὴν βασιλεύουσαν ἀφίξιν ὑμῶν ἀγαθὴ εὐχὴ γεγενημένην
ἐκ τῶν σῶν γραμμάτων ὡς ἀσμένως ἔλαβον
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 150)
- φ 39v: Τῷ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων κυρ δοσιθέῳ
Ὅσην ἐμοὶ παρέσχεν χαρὰν ἢ τῆς ὑμετέρας φαιδροτάτης, καὶ
περισπουδάστου παρουσίας ἀπόλαυσις
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 103)
- φ 40v: κωνσταντίνῳ βοεβόδᾳ εὖ πράττειν
Δεινὴ καὶ χαλεπὴ τις Ἐνυῶ τοῖς ἡμετέροις ἀράξασα πράγμασιν
ἐπὶ τοσοῦτον ἡμᾶς περιέστη
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 25)
- φ 41: Ἰωάννη τῷ ἀδελφῷ χαίρειν

- Τὴν σὴν ἔκομισάμην ἐπιστολὴν δάκρυσιν ὑποβρύχιον, κατολοφυραμένην τὰ σοί τε συμβάντα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 153)
- φ 42: κωνσταντίνῳ καντακουζινῶ χαίρειν
Οὐ ῥάθυμος ἐγὼ φίλων ἐπιλαβέσθαι, καὶ ἐφάψασθαι ὀπηγίκα
ῥαθυμίας ἀλῶσι, καὶ ἀφιλίας
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 114)
- φ 42v: κωνσταντίνῳ δούκα βοεβόδα
Αἱ διὰ μακρῶν συστάσεις εἰς πολλὴν αἰνίττονται ἔνδειαν, καὶ
ἀνεπιτηδεϊότητα τοῦ φέροντος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 2)
- φ 43: τῷ πρωτοσπαθαρίῳ
Τὸ μέγεθος τοῦ ἀξιώματος δυσέντευκτόν ἐστιν, καὶ ἀπρόσιτον
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 179)
- φ 43: ἀωνύμῳ
Συνάγει, φησί, τοὺς ἀνθρώπους κακά, καὶ τότε γὰρ τῆς
ἀμηχάνου σοφίας
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 135)
- φ 43v: ἀωνύμῳ
Ἄλλ' ὦμην, καὶ γε οὐκ ἀπεικόντως, ὦμην, ὅποτε σοι παρίστημι,
καὶ συνίστημι
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 10)
- φ 44: Ἰακώβῳ διδασκάλῳ
Χαλεπὸν μὲν τῆς ἐνεγκαμένης πόρρω που στρατεύεσθαι, ἐὰν δὲ
παρὰ τῶν ἐκεῖ φιλιτάτων
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 199)
- φ 44v: κωνσταντίνῳ δούκα βοεβόδα εὖ πράττειν
Ἐκ πολλοῦ μέντοι γε τὴν βάσκανον ἐμεμφόμεθα τύχην, ἣ βέλ-
τιον φάναι
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 44)
- φ 45v: κυρίῳ δοσιθέῳ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων
Τὴν γε ταύτην ἐπιστολὴν ὧ θεσπεσία, καὶ σεβαστὴ κεφαλὴ, πέ-
μπων τῆς προπεμφθείσης οὐδετέρας ἔκομισάμην ἐπάμειψιν ἀλλ'
οὐ τιμὴν οἴκοθεν
- φ 46v: Τῷ μεγάλῳ σκευοφύλακι
Τῆς ἐπεράστου, καὶ περισπουδάστου μοι συμβίου, τὴν ἐντεῦθεν
ἀπαλλαγὴν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 161)
- φ 49v: Τῷ δόκτορι Ἰωάννῃ κομνηνῶ

- Και παρόντι μὲν ἔναγχος ὠμιληκόςτος ἐμοῦ τῶν σῶν πλεονεκτη-
μάτ(ων) τὴν ἀκοήν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 75)
- φ 50: τῷ διδασκάλῳ σεβαστῷ
ὦ τοῦ χεύματος, ὦ τῆς πλήμμης, πᾶσαν ὄχθην ὑπερχροντικεῖα
φιλοσόφου καὶ θεολόγου θιάσου
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 212)
- φ 50v: Ταῖς παισὶν εὖ πράττειν
Χαλινωῶν ἐπιδειῖται τὸ νεάζον ὦ φίλτατοι, καὶ κέντρων, τῶν μὲν
ἴν' ἀπὸ τῶν φαύλων
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 200)
- φ 52: κυρ Ἰακώβω εὖ πράττειν
Ἡδέα μοι καὶ τερπνὰ τὰ παρὰ τῆς σῆς λογιότητος γράμματα· αἱ
γὰρ ἀποφιλουμένου
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 58)
- φ 53: τῷ πολυεράστῳ μοι νικολάφῳ εὖ πράττειν
Ἵδ' ὅπως ἀπὸ τῶν γραμμάτων ἠδονῆς ἐνεφορήθην, φίλων μὲν,
ὡς ἀπὸ ἐμῶν σπλάγχχνων
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 207)
- φ 53v: ἀνωνύμῳ
Διὰ πολλῆς ἀποκεχρημένου σοι πικρίας, καὶ ὠμότητος τοῦ
ἄρχειν εἰληχότως αὐτόθι
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 28)
- φ 55: Τοῖς παισὶν αὐτοῦ
Τραχεῖα ἢ ἐπ' ἀρετῆς ὁδός, ὦ φίλτατοι, καὶ σκληρὰ καὶ ἀνάντης
καὶ δυσχερῆς
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 185)
- φ 55v: κυρ Ἰακώβω
Οὐκ ὀλίγην ἀθυμίας αἰθάλην ἀπήνεγκέ μου τῆ ψυχῇ τὰ ὑμέτερα
γράμματα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 112)
- φ 57: ἀνωνύμῳ ζηλοτυπούση
Ἄγανακτεῖς ἀδικεῖσθαι σε παρὰ τοῦ συζύγου τῆς σῆς εὐνῆς
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 1)
- φ 58: μανουήλῳ
Ἵλην ὑποτίθιμί σου τῆ ἀγαθοποιῶ φύσει τῆ τῷ ὄντι μιμητικῇ
τοῦ κρείττον(ος)
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 192)
- φ 58v: ἀνωνύμῳ

- Τί μοι ἀφιλίας ἐγκαλεῖς ὦ βλάξ, ὁ τῆς φιλίας αὐτόμολ(ος) καὶ δραπετῆς
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 166)
- φ 59v: Τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ χαίρειν
Ὡς ἐνὶ μάλιστα προσεταιρίζουσι, καὶ ἐξοικειοῦν(ται) τοὺς ἀπεχθανομένους οἱ νοῦν ἔχοντες
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 209)
- φ 61: Τοῖς παισὶν αὐτοῦ
Τῆς προσκαίρου ζωῆς μήτηρ ἐστὶν ἡ μέλλουσα, γεννῶσι δὲ αἱ φύσαι παῖδας ὁμοίως ἑαυταῖς
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 162)
- φ 61v: Τοῖς αὐτοῖς
Καλὸν τὸ μὴ ἀμαρτάνειν, τὸ δὲ ἡμαρτηκότας μεταγνῶναι βέλτιον
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 81)
- φ 62: Τοῖς φιλάτοις
Ὅτι μὲν λίαν διαφιλοτιμεῖσθαι περὶ τὸ σῶμα καὶ ἐν ἐργασίμοις ἡμέραις ἀβροτέραις ἐσθῆσιν ἀμφιένυσθε
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 106)
- φ 62v: νεοφύτῳ
Τοῖς σοῖς ἀχθεασθεῖς δυνάσταις ὅτι μὲν πικρίας καὶ βαρύτητος πολλῆς ἀπαιτοῦσι τὰ ὀφειλόμενα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 175)
- φ 63v: Τοῖς ἐπεράστοις υἱοῖσιν
Αἱ μὲν κατορθώσεις ὦ φίλτατοι, πολλῶν ἐπιδεδόντων μέσων
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 3)
- φ 65: τοῖς ἐμοῖς φιλάτοις χαίρειν
Πολλοὺς τῶν φίλων ὡς ὑμᾶς ἐπιφοιτῶντας, τῆς συνήθους δεξι-
ώσεως καὶ φιλοπροσηγορίας ἐστερημένους
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 126)
- φ 69v: Ἰωάννη Κωνσταντίνῳ βασαράβῃ βοεβόδῃ ἡγεμόνι οὐγγρο-
βλαχίας
Παῖδές εἰσιν ἡμῶν οἱ λόγοι, καὶ τοιοῖδε ἀφ' ἡμῶν ἐναποτίκτεται
τὸ μετ' εὐφημίας αἶδιον
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 115)
- φ 70: Ἰακώβῳ τῷ διδασκάλῳ
Τῶν ὑπηρεγμένων ὁπόσοι τὰς χαρίτας ἀποτίουσι ἀντὶ μεγάλων ἐν δέοντι σμίχρ' ἄττα προσαποδίδοντες
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 189)
- φ 70v: σεβαστῷ τῷ καθηγεμόνι τοῦ ἐν τῷ φροντιστηρίῳ εὐ πράττειν

- Τὴν ἀπέραντόν σου σιωπὴν ἐνεκάλουν, καὶ διηγανάκτου ἐπὶ τῷ ἀδικήματι
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 148)
- φ 71: Τίνας ἂν εἶποι λόγους, Περίλαος τῷ ταύρω περιαφθῆναι
φεῦ ὦ δύστηνε ποῖόν σοι μόνον ἐχαλκείσω λαθῶν σεαυτὸν καὶ
ὠμότητος ἀπίστου
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 194)
- φ 73v: δημητρίῳ
ἀλλ' ὦ καλὲ τοσοῦτον ἔλκομαι τῇ ἰυγί τῶν σῶν λόγων ἐγῶ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 9)
- φ 74: ἀνωνύμῳ
Ἄκουσά σε πολὺν ἐμοῦ καταχέοντα φλήναφον, ἀλλὰ σὺ μὲν τοῖς
λόγοις ἀδικεῖν ἤρξασ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 5)
- φ 74: Χουρμούζῃ
Τί ἄρα σεσίγηκας οὕτω παντελῶς ὦγαθέ, οὔτε φωνὴν ἀπὸ
γλώττης, οὔτε στοιχεῖον
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 163)
- φ 74: ἀνωνύμῳ
Ἄσχόν τίλλειν, αἰθίοπα σμήχειν, νεκρὸν μαστίζειν, αἰγιαλῶ
λαλεῖν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 15)
- φ 74v: τῷ αὐτῷ
Ὅσα σοι φθὰς ἐπέστειλα περὶ ἀχαριστίας, οὐχ οὕτω σε βούλο-
μαι ταῦθ' ὑπολαβεῖν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 102)
- φ 75: δημητρίῳ
Πιστοῦ φίλου, φασίν, οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα, εἰ δὲ φίλος, καὶ
συγγενής, καὶ γείτων
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 123)
- φ 75v: γεωργίῳ
μνήμης ὦ καλὲ σύ, καὶ γενναῖε, μηδὲν ἀνθρώποις ὀνησιμώ-
τερον
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 94)
- φ 76: τῷ αὐτῷ
ὅσον σε κατηγορήκα τῆς εἰς φιλίαν ἀδικίας, τοσοῦτον τῆς καλῆς
νῦν προαιρέσεως ἐπαινῶ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 105)
- φ 77: Ἰωάννη

- Νενίκηκας ὦ γενναῖε, καὶ ποταπὴν νενίκηκας νίκην, ἣν οὐθ' ἥρακλῆς αὐτὸς ἐνίκησατο
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 94α)
- φ 78: δημητρίῳ
Κοινὰ φασὶ τὰ τῶν φίλων, καὶ μὴ μόνον οὖν αἱ περιουσίαι, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐξουσίαι κοιναὶ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 85)
- φ 78v: γεωργίῳ
Τί ταῦτ' ὦ γενναῖε, πόθεν ἐξαπίνης ἐκ φίλου καὶ εὐνοῦ ἀπεχθής, καὶ κακόνους
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 167)
- φ 78v: ἀνωνύμῳ
Πολλάκις ἢ σὴ λογίότης ὑπ' ἀχαριστίας εἰς ἐμὲ διημαρτηκυῖα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 125)
- φ 79: Ἰωάννη
Βουλὴν αὐθις αἰτῆ παρ' ἐμοῦ τῆς ἐμῆς βουλῆς πολλάκις ἀρίστην ἰδεῖν ἀπόβασιν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 18)
- φ 79v: τῷ ἐπεράστῳ μοι υἱῷ χαίρειν
Τοῖς σοῖς ἐντετυχότι λατινικοῖς γράμμασι ἤλατό μοι ἡ καρδία, καὶ θυμηδίας ἀνάπλευς ὑπερήλατο
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 176)
- φ 80: ἀνωνύμῳ
Τὴν τιμίαν ἐπιστολὴν τῆς σῆς εὐγενίας δεξάμενος τοσαύτης θυμηδίας ἐνεπλήσθην, ὅσος εἶχέ με πόθος αὐτῆς
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 159)
- φ 80v: τῷ ἐπεράστῳ μοι υἱῷ νικολάῳ χαίρειν
Ἑλληνιστί, καὶ τῇ ἀγοραίᾳ διαλέκτῳ γεγραμμένας δύο σου ἐπιστολάς ἐδεξάμην ἐχθές
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 46)
- φ 81v: κύρ Ἰακώβῳ τῷ διδασκάλῳ
Διὰ πολλῶν ἐμὲ προσπεποιηκώς, ὦγαθὲ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐμῶν ἐταίρων οὐκ ἔχεις τὰ δευτερεῖα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 29)
- φ 82v: σεβαστῷ τῷ διδασκάλῳ
Τὰ σὰ γράμματα τὰ ἔναγχος ἐπισταλέντα μοι τὸν ἐμὸν πόθον ἐνέπλησε
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 143)
- φ 83: Ἰακώβῳ διδασκάλῳ

- Τὰ πρῶτά μοι τῆς ἐπανελθούσης υγείας προοίμια ἀπὸ μουσῶν ἄρχεται
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 142)
- φ 83v: ἀγιορίτη τινὶ κακογέρῳ
Τί μέμηνας οὕτως, ἄτε δὴ πάσαις ἐρινύσιν ἐξοιστρούμενος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 164)
- φ 84v: τῷ διδασκάλῳ κὺρ Ἰακώβῳ χαίρειν
Ὅσον γε τῶν ἐμῶν παίδων ὀρέγομαι τῆς ἐπιδόσεως τοῖς παρά σου τῆς περὶ αὐτῆς ἀγγελίας ἴσοι με τοῦτον ἐντροφῶντα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 104)
- φ 85: Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν πατριάρχην, κὺρ γεράσιμον ἀλεξανδρείας συνοδικῆ
Καινοτομίας τινὸς εἰσηγητὴν γενέσθαι τὴν ὑμετέραν μακαριότητα
- φ 87: ἀνωνύμῳ
Ὡσπερ ὁ χαλκεὺς τὴν τοῦ χαλκοῦ φύσιν, καὶ ὁ χρυσοχόος τὴν ιδιότητα τοῦ χρυσοῦ
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 211)
- φ 87v: ἀνωνύμῳ
μεγάλην ἐπήνεγκέ μοι τῇ ψυχῇ τῆς ἐπισκηψάσης σοι τὸ μήνυμα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 88)
- φ 88v: τῷ φιλάτῳ υἱῷ νικολάῳ
Τῶν σῶν γραμμάτων ἄρτι ἐπιδοθέντων μοι τῷ χρυσοπάστῳ ὕφει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπαφέντος ἐμοῦ
(πβ. Ἀποστολόπουλο, ἀρ. 188)
- φ 89v: νικολάου ἀλεξάνδρου βοεβόδα ἡγεμόνος μολδοβλαχίας, ἐπιστολαὶ πρὸς διαφόρους
τῷ πανιερωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἰωαννίνων κὺρ κλήμεντι
Τὰ σιωπὴν ἐγκαλοῦντά μοι γράμματα τῆς σῆς πανιερότητος εἰληφώς
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 145)
- φ 90v: Τῷ αὐτῷ
Τὰ παραμυθητικὰ γράμματα τῆς σῆς λογιότητος τὰ μετὰ πολλῆς εὐνοίας
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 140)
- φ 91: ἀνωνύμῳ
Εἰ καὶ ὕλης τοῦ γράφειν ἀμοίρω, ἀλλ' οὖν γε ὁ πρὸς σε ἔρωσ διαρκῆς
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 38)
- φ 91v: ἀνωνύμῳ

- Ἡδὺς μετὰ τὰ νέφη ὁ ἥλιος, ἡ παροιμία φησὶν ἡδέα δὲ καὶ τὰ
σὰ γράμματα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 59)
- φ 92: τῷ διδασκάλῳ κύρ Ἰακώβῳ
Ἐπιστέλλειν σοι βουλούμενος ἐρασιμιώτατε καθηγητά, καὶ τὰ
κατ' ἐμὲ δῆλα ποιεῖν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 51)
- φ 93: ἀνωνύμῳ
Τὰ γράμματα τῆς σῆς λογιότητος ἀσμένως ἐκομισάμην, καὶ
καθάπερ εἰκόνα τῆς φύλης ἐμοὶ ψυχῆς
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 136)
- φ 94: ἀνωνύμῳ
Λίαν ἄσμενος ἐκομισάμην τὰ παρὰ τῆς σῆς λογιότητος γράμ-
ματα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 87)
- φ 94v: Τῷ ὁσίῳ μοναχῷ Παχωμίῳ
Τὸ μὲν ἀποτάξασθαι τῷ κόσμῳ, καὶ τὸν Εὐαγγελικὸν βίον
ἐνστερνισάμενον
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 180)
- φ 95v: μητροπολίτη καισαρείας Χρυσάνθῳ
ἡδέα μὲν αἰεὶ καὶ τερπνὰ τὰ τῆς ἀηδόνος ἄσματα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 57)
- φ 96: ἀνωνύμῳ
Οἶσθα καλῶς ὅποσα περὶ ἠφαιστου, καὶ ἀφροδίτης ποιητῶν
παισὶ μεμύθουται
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 98)
- φ 96v: τῷ πνευματικῷ κύρ αὐξεντίῳ
Ὅποσα περὶ μεταμορφώσεως ἐλλήνων παισὶ μυθεύεται, πρὶν
ἀναλεγόμενος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 99)
- φ 97v: ἀνωνύμῳ
Εἰ καὶ τὴν εἰκόνα τῆς ὑμετέρας φιλοσόφου ψυχῆς πρὸ πολλοῦ
ἐγκεκολλημένην φέρω
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 37)
- φ 98: Τῷ αὐτῷ
Τὴν ἀνδριανούπολιν ὦ φιλότης, πεμπταῖος κατέλαβον, καὶ
οὕτω τὴν κόνιν ἀποτιναξάμενος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 147)
- φ 98: δημητρίῳ

- Σιωπῆς ἀκίνδυνον γέρας, ἡ παροιμία φησί: φίλου δ' ἐν κινδύνῳ ὄντος
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 131)
- φ 98v: μάρκῳ
Σιωπῆς ἀκίνδυνον γέρας, ἡ παροιμία φησίν. Εἰ δὲ ἡ σιωπὴ ἐν ὄτων προάγματι
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 130)
- φ 99v: Τῷ πανιερωτάτῳ μητροπολίτῃ κλαυδιουπόλεως κυρίῳ κοσμᾷ
Εἶ τις ἕτερος ἐπιστέλλων μοι οὕτως ἐπέστελλεν ὡς ἡ ὑμέτερα πανιερότης
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 41)
- φ 100: Δημητρίῳ
Ἐν ταῖς δυστυχίαις ἡ ἀρετὴ μᾶλλον εἴωθε ἀναλάμπειν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 48)
- φ 100: τῷ αὐτῷ
Κυοφορεῖται οὐ μόνον τὰ ζῶα, ὦ φιλότης, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐγχειρήματα
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 86)
- φ 101: ἀνωνύμῳ
Χθὲς κατέλαβε τὴν βασιλεύουσαν τῶν πόλεων ὁ πολύτλας γε-
ώργιος μετὰ πολυχρόνιον περιήγησιν
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 203)
- φ 101v: ἀνωνύμῳ
Βραχὺν ὄντα τὸν βίον, καὶ ἀκαθέκτως πρὸς τὸ τέλος φερόμενον
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 20)
- φ 102v: τῷ υἱῷ σκαρλάτῳ
Οὐδὲν καλὸν κακότητος ἄμικτον, ἔνεισι γὰρ καὶ ταῖς περιφή-
μοις πόλεσι
(Ἀποστολόπουλος, ἀρ. 108)
- φ 103: τοῦ μητροπολίτου δρύστρας ἀπάντησις
Οὐκ ἂν ἐς τοῦτον ἀνὴρ μυρεψός, κἂν ἅπαντα τῶν ἀρωμάτων
- φ 104v: Ἰακώβῳ
Φέρει πολλὴν ἡδονὴν τῷ σφθέντι μέμησις πόνων παροιχομέ-
νων, ἡ τραγωδία φησίν
- φ 105v: τοῦ διδασκάλου κυρ Ἰακώβου ἀπάντησις
Τὴν ἔκλαμπρον αὐτῆς ἐπιστολὴν προσκυνητῶς ἀσπασάμενος
(πρβλ. Ἀποστολόπουλο, ἀρ. 151)
- φ 106: τῷ διδασκάλῳ κυρ Ἰακώβῳ
Ἡδέα μὲν τὰ ὑμέτερα γράμματα, καὶ ἀμύθητον ὄσην ἀποστάζει
γλυκύτητα

- φ 106: τῷ μεγάλῳ ἐκκλησιάρχῃ κὺρ Χουρμούζη
νέοις μὲν τὸ ἀστάτῳ γνώμῃ ταλαντεύεσθαι συγγνωστὸν εἶη
- φ 106v: τῷ μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων χρυσάνθῳ
Παῖσιος ὁ ὑμέτερος ἀφίκετο γράμματα κομίζων τῆς ὑμετέρας
σεβασμιότητος
- φ 107: δημητρίῳ
Οἶδα σὸν τὸ πρόθυμον, τὸ ἄγρυπνον, τὸ τῆς ἐπιμελείας σύντο-
νον
- φ 107v: τῷ μητροπολίτῃ Δρύστας Κυρίῳ Ἱεροθέῳ
Σιγὴν ἡμῖν ἐγκαλεῖ τὰ ἄρτι φοιτήσαντα γράμματα ἱερὰ τῆς
ὑμετέρας πανιερότητος
- φ 108: Τῷ πατριάρχῃ πρώην ἀλεξανδρείας κὺρ Ἱερασίμῳ
Συγγνώμην αἰτησόμενος ἦκα τῆς μέχρι δεῦρο σιωπῆς μακαρι-
ώτατε πάτερ
- φ 114v: ἐπιστολὴ διηγηματικὴ τῷ σοφωτάτῳ διδασκάλῳ κὺρ Ἰακώβῳ
"Ὅτι φιλία τῇ σῇ λογιότητι τὰ παρ' ἡμῶν φοιτῶντα γράμματα
ἦκιστ' ἀμφιγνοοῦμεν
- φ 119v: τῷ λογιωτάτῳ παπᾶ κὺρ σεραφεῖμ
Ἦδέα μὲν αἰεὶ καὶ τερπνὰ τὰ παρὰ τῶν φιλοῦντων
- φ 119v: τῷ αὐτῷ
Τίποτ' ὄγαθὲ οὕτω μακρὸν σεσίγηκας χρόνον, καὶ τῆς ἀπὸ τῶν
λόγων ψυχαγωγίας ἀκμὴν ὡς δεομένουσ ἡμᾶς
- φ 120v: ἀνωνύμῳ
Σὺ μὲν ὄγαθὲ οὐκ ἐθέλεις ἡμῖν ἀνακαλύψαι τὰ κατὰ σεαυτὸν
(στὸ τέλος ὑπάρχει ἡ ἡμερομηνία 11 Νοεμβρίου 1713)
- φ 122: τῷ διδασκάλῳ κὺρ Ἰακώβῳ
Ἦ μὲν χαρὰ ἀλόλος ἐστίν, ὑπὸ δὲ λύπης καὶ καρδία συστέλλεται,
καὶ ἡ γλῶσσα δεσμεῖται
- φ 122v: ἀπάντησις
Ἦκέ μοι τὰ παρὰ τῆς ὑμετέρας ὑψηλότητος ὑπέρτιμα γράμμα-
τα
- φ 123v: τῷ πατριάρχῃ πρώην ἀλεξανδρείας κυρίῳ Ἱερασίμῳ
Τὰ παρὰ τῆς ὑμετέρας μακαριότητος γράμματα μεθ' ὅσης πλεί-
στης αἰδοῦς περιπτυσσόμενος
- φ 124: τῷ διδασκάλῳ κὺρ Ἰακώβῳ
Ταῖς ὀσημέραι φροντίσι τρυχόμενος, ἀπὸ δὲ τῶν αὐτόθεν
φοιτῶντων γραμματίων (στὸ τέλος ὑπάρχει ἡ ἡμερομηνία 1
Ἰανουαρίου 1714)
- φ 125: τοῦ διδασκάλου Ἰακώβου

Τὰ βαρύτατα τῶν ὀφλημάτων χρεωκοπεῖται πολλάκις παρὰ τοῖς φιλανθρώποις, καὶ μὴ πικροῖς ἀπαιτηταῖς τῶν δανειστῶν

- φ 125v: τῷ διδασκάλῳ κὺρ Ἰακώβῳ
ὦ φρενῶν, ὦ δεινότητος, καὶ εὐμουσίας. Ταῦτα γὰρ μὲν πολλῆς ἐμβριθείας δι' ὄλου τοῦ λόγου διαλάμποντα
- φ 126v: ἄλλαι διαφοραὶ ἐπιστολῶν
ἔσων ἐγὼ καὶ πρὸ τῶν γραμμάτων σου βαθέως ἤσθην τῷ ἀκούσματι

66

83 Χαρτ. 18,3 x 24,3 φφ 18 ἀρχὲς 19ου αἰ.

Saggio Storico Statistico della Città, ed Isola di Zante Compilati dal Co.
Paolo Mercati Nell' Anno []II

Α. Γ ρ α φ ῆ μὲ μαῦρο μελάνι. Χ ά ρ τ η ς κακῆς ποιότητος. Φθορὲς ἀπὸ τὴν ὀξύτητα τῆς μελάνης καὶ ἀπὸ τὴν ὑγρασία. Ἄρχ. ἀπὸ φ 2: Capo Primo, καὶ περιλαμβάνει XIX κεφάλαια, ἕως φ 15. Στὰ φ 15v: Note, φφ 16-17: Serie delle Medaglie Antiche Zacintie, φφ 17v-19v λευκά. Βιβλιοδοσεῖα ἀπὸ μπλὲ χαρτόνι.

Βιβλιογραφία: Περὶ τοῦ Παύλου-Ἰωάννου Μερκάτη βλ. Λεωνίδα Χ. Ζώη, *Λεξικὸν Ἱστορικὸν καὶ Λαογραφικὸν Ζακύνθου*, τόμος Α', Ἀθήνα 1963, σ. 417. —Πρώτη ἔκδοσις τοῦ Saggio Storico τὸ 1811.

67

84 Χαρτ. 14 x 19 φφ 41 ἔτ. 1786

Βιβλίον προθέσεως τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς Κλινοβοῦ

- φφ Α-Δ Λευκά.
Ἄπὸ τὸ φ 11—φ 12 ἄλλο χέρι.
- φφ 12v: Λευκό.
- φ 13v: Διαφορετικὰ χέρια.
- φφ 14-23v: Λευκά.
- φφ 25-31: Λευκά.

Α. Κ α τ ά σ τ α σ η: έφθαρμένο. Σ τ ά χ ω σ η: χάρτινη· δερμάτινη έπέन्दυση χρώματος καφέ.

Β. Δν: (μὲ ἐρυθρὰ γράμματα) Πυκτίον ἱερῶς προθέσεως ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ θείου τῆς ἁγίας ὁσιοπαρθενομάτρυτος, καὶ θαυματοουργοῦ παρασκευῆς, κειμένου κατὰ κόμην κλινοβοῦ, περιέχον ὀνόματα εὐσεβῶν, καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν ζώντων, καὶ τεθνεώτων, καλλιερρησάντων, καὶ κοπησάντων, καὶ ἀφιερωσάντων ἐν τῷ ἱερῷ νάῳ σκευὴ ἱερὰ, ἄμφια, κτίματα, καὶ χρήματα, εἰς τὸ μνημονεῦσθαι διαπαντός μετὰ παρρησίας εἰς ἐπίκοον πάντων ἐνώπιον τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου ἐν τε ἐσπέρα καὶ πρωΐ, καὶ ἐν τῇ προσκομιδῇ, καὶ θείᾳ λειτουργίᾳ· ὅστις δὲ τῶν ἱερέων δι' ἀμέλειαν οὐ μνημονεῖ τούτων, λόγον ἀποδοτῶ τῷ δικαίῳ κριτῇ ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· διὰ τοῦτο μὴ □ ἀμελῶν φανήτω, ἵνα μὴ κριθῇ καὶ κατακριθῇ· □ ἀφῆσαν δὲ παρ' ἐμοῦ τοῦ οἰκονόμου Γεωργίου ἱερέως, καὶ μέμνησθέ μου συνάδελφοί μου ἱερεῖς ἡνίκα τὴν ἀναίμακτον ἐπιτελεῖτε θυσίαν· κατὰ τὸ ἀψψ ἔτος ἐν ἀγούστῳ:

Τοὺς τῆδε χριστὲ ἐγγεγραμμένους δέλτῳ
αἰωνίους γράφεις ἐν πόλῳ βίβλοις·
μνήσθητι κάμου τοῦ τὰ τοιάδ' ἐνθάδε
Γεωργίου θύτοιο καὶ οἰκονόμου
γράφαντος, ἡδὲ σφαλμάτων λῶσιν πόρε:-
φ 2: 1786

Μνήσθητι Κύριε τῶν αἰοιδίμων κτιτόρων τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου· καὶ ἔτι μνήσθητι φιλόανθρωπε κύριε τῶν προκοπιασάντων, καὶ ἀφιερωσάντων ἐν τῷ ἁγίῳ οἴκῳ τούτῳ, καὶ πάντων τῶν βοηθούτων, καὶ βοηθησάντων.

φ 24: Τὰ ὀνόματα τῶν εὐλαβεστάτων ἱερέων, τῶν κατὰ καιροὺς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς ἐφημερευσάντων· καὶ ἔτι καὶ τῶν ἡδὴ ἐφημερευόντων μέχρι τοῦ νῦν 1790: εἰς τὸ μνημονεῦσθαι παρὰ τῶν ἱεροουργούντων, ἅτινα ἐγράφησαν παρ' ἐμοῦ οἰκονόμου γεωργίου ἱερέως, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ μετέπειτα ποιήτωσαν τουτέστι γραφάτωσαν τὸ ὄνομα ἐκάστου ἱερέως. μέμνησθε δὲ κάμου τοῦ ταῦτα γράφαντος· 1790: ἰαννουαρίον 12.

φ 31ν: Τὰ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις γεγονότα | τῇ προτροπῇ ἡμῶν καὶ ἐπιμελείᾳ ἐγράφησαν ὧδε εἰς μνήμην. 10 Ἀπριλλίον 1795. | οἰκονόμος τελέθω ὁ γεωργιος ἐνθάδ' ὁ γράφας, | ὄφρα τὰ τοιάδε πως ἔμμενε ὀφρὶ νόμοις· | 1767 καὶ 1768: ἐκτίσθη ὁ νόρθης τῆς ἐκκλησίας τῆς παραγίας, ἥτοι ὁ γυναικωνῆτις ὁ πρὸς δυσμᾶς, καὶ οἱ τοῦ σχολείου ὀνάδες, ὁμοῦ καὶ τὰ κελλία τῶν καλογοραῶν, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ὅλης περιοχῆς τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας· διὰ συνδρομῆς ἡμετέρας, ἐπιτροπεύοντος τηρικαῦτα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ □ αμαντου τοῦ γεροσάντου τοῦ πικλήνη παρπετίνα, ἐπὶ ἀρχιερέως σταγῶν κυρίου Παρθενίου | 1770: ἔγινεν ἡ βρῦσις εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ χρυσίνου, ἡγρομενεύοντος θεοφάνους μοναχοῦ διὰ δαπάνης τῆς μονῆς:

-|1776: ἔγινεν ἡ βρώσις εἰς τὸ μοναστήριον τῶν ἀγίων ἀποστόλων τὸ λεγόμενον ποτί[] καὶ τοῦ μεγδάνη, διὰ τὸ νὰ ἐκτίσθῃ κατ' ἀρχὰς αὐτὸ τὸ μοναστήριον ὑπὸ τοῦ μεγδάνη δαπάνῃ τοῦ αὐτοῦ:-|1778: ἀνέκτισται τὸ μοναστήριον αὐτὸ τῶν ἀγίων ἀποστόλων ἐξ αὐτῶν τῶν θεμελίων μετὰ τῆς περιοχῆς ὅλης, καὶ τῶν οἰκίσκων καὶ κελλίων, ὡς φαίνεται σήμερον, πλὴν τῆς ἐκκλησίας μεινάσης τῆς πρώτης, διὰ δαπάνης τῆς μονῆς, ἀρχιερατεύοντος κῆρ παρθενίου σταγῶν, καὶ ἐπιστατοῦντος κῆρ θεοδώρου παπαχρήστου:- φ 32|1780: ἱστορήθη τὸ ἥμισυ τῆς ἐκκλησίας τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἣτοι ὅση καινὴ φαίνεται ἱστορία ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ θόλου, ὅπου τὸ πᾶσα πνοή, καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῶν τριῶν ὀσάτων θόλων, ἐπιτροπεύοντος τοῦ προειρημένου παπαμάνου πάντου, καὶ τοῦ παρθενίου σταγῶν ἀρχιερατεύοντος, διὰ χειρὸς ἀθανασίου ζωγράφου, καὶ τοῦ αὐτοῦ υἱοῦ ναοῦ, τῶν ἐκ κοριτζᾶς, ἀμφοτέρων ζωγράφων ἀρίστων:-|1784: Ἔγινεν ἡ νέα οἰκοδομὴ ἐν τῷ μοναστηρίῳ χρυσίου, ἣτοι τῶν ὀντάδων, τῶν κελλίων καὶ τοῦ μαγειρίου, μετὰ τὴν ἐν αὐτῷ συμβάσαν πυρκαϊᾶν τῷ αὐτῷ ἔτει τῇ εἰκοστῇ Ἰαννουαρίου, καὶ ἀρχομένου τοῦ ἔαρος ἐκτίσται, ὡς ἤδη ὀρᾶται, ἐπιστατοῦντος τὴν οἰκοδομὴν ταύτην τοῦ κῆρ θεοδώρου παπαχρήστου, καὶ ἡγουμενεύοντος παπα Εὐγενίου διὰ δαπάνης τῆς μονῆς, ἣτις δαπάνη σνηθηροῖσθῃ παρὰ τοῦ εἰρημένου κῆρ θεοδώρου πρὸ χρόνων ἐκ [τῶν εἰσο]δημάτων τῆς μονῆς, ἀρχιερατεύοντος τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἔλλογιμωτάτου ἐπισκόπου σταγῶν κυρίου Παϊσίου, τοῦ ὀρμωμένου ἐκ τῆς χώρας ταύτης τοῦ κλινοβοῦ:-|1784: Ἀνεκαινίσθη ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος ναὸς οὗτος τῆς [ἀγίας] καὶ θαυματουργοῦ παρασκευῆς ἐκ βάθρων θεμελίων, καὶ ἐμεγαλύνθη καὶ ἐπλατύνθη τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ἀρχιερατείας τοῦ ἔλλογιμωτάτου ἐπισκόπου σταγῶν κυρίου Παϊσίου, τοῦ ἔλκοντος τὴν πατρίδα ἐκ φ 32ν χώρας ταύτης, καὶ ἐπιτροπεύοντος τοῦ Γεωργίου παπαρίζου τοῦ πικλῆν τόπρου:-|1786: ἐκτίσται νεωστὶ μὴ πρότερον οὔσα, ἡ ἐκκλησία τοῦ ἀγίου Τρύφωνος εἰς τὰ ἀμπέλια τῇ δαπάνῃ τῶν χριστιανῶν, ἀρχιερατεύοντος κυρίου Παϊσίου σταγῶν, καὶ ἐπιστάτου ὄντος εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Εὐσταθίου ἀναγνώστου τοῦ παπαχρήστου σμέτη τῆς ὁποίας τὸ ὀροφούργημα ἣτοι τὸ νταβάνι ἔγινεν 1791:-|1787: Ἔγινεν ὁ θόλος τούτου τοῦ θεῖου ναοῦ τῆς ἀγίας παρασκευῆς ὡσάν ὁποῦ εἰς τὸ πρῶτον ἔγινεν ἐκ ξυλικῆς ἡ ὀροφουργία αὐτοῦ, ἐπὶ δαπάνῃ γροσίων ἐξακοσίων, καὶ τετρακοσίων ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐκ θεμελίων οἰκοδομῇ, ὡστε τὰ πάντα Γρόσια χίλια ἐδαπανίθησαν εἰς τε τοὺς τοίχους, τὰ [], ἀρχιερατεύοντος τοῦ προειρημένου κυρίου παϊσίου σταγῶν, καὶ ἐπιτροπεύοντος τοῦ παπα εὐσταθίου παπα ἀδάμ κοκόση:|1787: Ἐχρυσώθη τὸ τέμπλον τοῦ μοναστηρίου τῶν ἀγίων ἀποστόλων τοῦ μεγδάνη καὶ ἱστορήθη τὸ αὐτὸ τέμπλον [] ὅλη ἡ ἐκκλησία δι' ἐπιστασίας τοῦ κῆρ θεοδώρου παπαχρήστου, τοῦ ἔλλογιμωτάτου κῆρ Παϊσίου ἐπισκόπου σταγῶν ἀρχιερατεύοντος:- |1793: Ἔγινεν ὁ νάρθηξ καὶ ἡ τρουλλα ἣτοι ὁ κουμπές εἰς| φ 33 1799: ἐσοφατίσθη ὁ πάνσεπτος οὗτος ναὸς ἔνδον ὁμοῦ καὶ ὁ νάρθηξ: ἀρχιερατεύοντος τοῦ αὐτοῦ κῆρ σταγῶν, καὶ ἐπιτροπεύοντος τοῦ αὐτοῦ παπα ρίζου, διὰ δαπάνης γροσίων διακοσίων δέκα πέντε:| 1808. ἐν μηνί

σεπτεμβριῷ ἀνεπαύθη ὁ μακαρίτης γεώργιος οἰκονόμος τοῦπίκλην παπαγιανί-
τζου ὁ ἐν τοῖς ἱερεῦσιν ἔλλογιμώτατος, ἐν φυλακῇ εἰς ἰωάννινα, ὅστις τῇ πολλῇ
αὐτοῦ ἐπιμελείᾳ, ἔγραψε καὶ τὴν ἱερὰν ταύτην πρόθεσιν· μετὰ δὲ τοῦτον τὸν
ἅγιον οἰκονόμον οὐκ οἶδ' ὅπως κακῇ □ του τοῦ χωρίου, κρίμασιν οἷς οἶδεν αὐτὸς
μόνος ὁ κύριος, δὲν ἐκτίσθη λέγω κανένα ἔργον, ἄξιον μνήμης διὰ τὰ τὸν γρά-
φω:

68

7677 Χαρτ. ποικίλες διαστάσεις φφ 238
περίπου σὲ Α4

Νοταριακὰ ἔγγραφα ἀπὸ τὴν Κέρκυρα

Τὰ ἔγγραφα ἀναφέρονται στὸ χωριὸ Ἄνω Βιρό, στὴ μονὴ τῆς Θεοτόκου Πα-
λαιοπόλεως ἢ Νέα Ἀναφωνήτρα. Στὸ πρῶτο ἔγγραφο τοῦ 1547 ἀναφέρονται τὰ
ἀγαθὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ταξιάρχου Μιχαὴλ καὶ τῆς Θεοτόκου Ἄνω Βιροῦ, τὰ
ὁποῖα περιέρχονται στὴν ὡς ἄνω μονή. Ἀπὸ τὸ φ 69, ἔτος 1663, ἡγούμενος ἐμφα-
νίζεται ὁ Γεράσιμος Βλάχος, ἕως φ 88, ἔτος 1667. Κατόπιν, φ 83, ἔτος 1683, ὁ
Ἀρσένιος Καλούδης, ἕως φ 45, ἔτος 1696. Τὸ ἐπώνυμο Βλάχος ἐμφανίζεται ὡς
τὰ τελευταῖα ἔγγραφα.

Σφραγίδες: φ 172ν, 1816, Νῆσος Κέρκυρα ΚΝΠ. — φ 186ν, 1829, Νῆσος
Κέρκυρα, Δημήτριος Ν. Ἀγγελικόπουλος. — φ 199, 200ν, 211, 214, Νῆσος Κέρ-
κυρα, Σπυρίδων Ν. Σταματίου Κουλούρη. — φ 231, Π.Σ. Ζερβόπουλος Συμβολ.
Κερκύρας.

Α. Βιβλιοδεσία: σύγχρονη. Συσταχωμένα ἔγγραφα με ἐπιγραφή στὴ
ράχη: ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΝΟΤΑΡΙΑΚΑ 1579-1893. Τὰ φύλλα εἶναι ἀριθμημένα
ἀπὸ νεώτερο χερί με κυανὸ μολύβι.

Β. Λευκὰ φύλλα: 2, 6ν, 7ν, 8, 10, 11ν, 12, 14, 15ν, 16ν, 20, 22ν, 24ν, 29ν,
30ν, 31, 33ν, 34ν, 35, 36ν, 37ν, 38ν, 39ν, 40ν, 41ν, 44ν, 50, 51ν, 56ν, 57ν,
59ν, 60ν, 61ν, 63ν, 65, 67ν, 69ν, 70ν, 73ν, 74ν, 86ν, 87ν, 89, 90, 91, 92ν, 94,
95ν, 96, 99, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 113, 114, 116ν, 118, 120ν, 122ν,
130, 132, 133, 134ν, 138-144, 152, 153ν, 154, 158, 159ν, 160, 162, 163ν,
164, 165ν, 166, 167ν, 168, 174, 177ν, 178, 180, 181ν, 182, 183ν, 184, 187,
188, 191, 192, 203ν, 204, 208ν, 211ν, 214ν, 215ν, 216, 219ν, 220ν, 221ν,
222ν, 223ν, 224ν, 226-229 (: στὸ πάνω μέρος ἀντίθετη ἀρίθμηση τῶν φφ 224-
220), 232ν, 233, 236ν, 237, 238.

69

7678 Χαρτ. 44, 7 x 58, 7 έτ. 1687

Συνοδικόν γράμμα τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰακώβου, αχπζ' (=1687), ἐπικυρωτικόν, ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ ὑπόκειται εἰς τὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων

Inc.: +*Tōn ἀπειρημένων τοῖς τοῦ πν(εύματο)ς νόμοις, ὅσοι τὴν ἱεράν τῆς Ἐκκλησίας κατάστασιν*

Βιβλιογραφία: Πρβλ. Μανουήλ Γεδεών, *Πατριαρχικοί Πίνακες, ἀνασύνταξις Νικολάου Λυκ. Φοροπούλου*, Ἀθήνα 1996, σ. 482. Σπυρίδωνος Δημ. Κοντογιάννη, *Τὸ Συναϊτικὸν ζήτημα*, Ἀθήνα 1987, σσ. 141-142.

70

7679 Χαρτ. 21 x 31 φφ 18 έτ. 1823

Olympica Carmina in Graecorum proelia ac Libertatem.
Anno a Christi Nativitate 1823.

A. φφ 1, 13v, 18: λευκά. Βιβλιοδεσία: σύγχρονη.

B. Ἀφιέρωση στὸ φ 2: *A Monsieur Casimir Delavigne* φ 3: *Messenica In Graecorum Libertatem* φφ 3-4: *Messenicum I* φφ 4v-6: *Olympicum II. Ad Chelintum* φφ 6v-7v: *Olympicum III* φ 8: *Olympicum IV* φφ 9-11: *Olympicum V* φφ 11v-12v: *Olympicum VI* φ 13: *Casimiri Delavigni In Aurelianam Puellam Messenica Carmina Latinis Numeris Reddita* φφ 14-15: *Messenicum I* φφ. 15v-17v: *Messenicum II*.

Βιβλιογραφία: Casimir Delavigne (1793-1843), διάσημος Γάλλος ποιητής. Ἐγίνε ἀπότομα ἔνδοξος μὲ τὰ πατριωτικά του ποιήματα *Messéniennes* (1818), μὲ τὰ ὅποια ἔθεωρεῖτο μαζί μὲ τὸν Beranger ἔθνικὸς ποιητὴς τῆς Γαλλίας. Ἐγραψε ποιήματα ἐμπνευσμένα καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση. Ὁ Ἄνδρέας Κάλβος στὸ γαλλικὸ ἐξώφυλλο τῶν Ὠδῶν τὸ 1824 παραθέτει τέσσερις στίχους τοῦ Delavigne. Ὁ γραφικὸς χαρακτήρας καὶ τὸ περιεχόμενον μὲ ὀδηγοῦν νὰ δεχθῶ ὅτι πρόκειται γιὰ ἄγνωστο αὐτόγραφο ἔργο τοῦ Ἄνδρέα Κάλβου.

71

- 7680 Χαρτ. 10,5 x 15,5 φφ 94 τέλη 18ου αι.
 φ 3: ἀρχὴ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ Θεοκρίτου
 φ 9: ἀρχὴ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ Ὁμήρου (Ίλιάδος ραφωδαί α-δ)
 φ 80: ἀρχὴ σὺν θεῷ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ ἀγαπητοῦ διακόνου. Σύνθεσις μερικῶν κεφαλαίων νοητικῶν ἔστωντας καὶ νὰ συνθεθῆ ἀπὸ τὸν ἀγαπητὸν διάκονον τῆς ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, τῶν ὁποίων ἡ ἄκρα τῶν στίχων εὐρίσκεται ἔτσι εἰς τὸν θειότατον καὶ εὐσεβέστατον βασιλέαν μας ἰουστινιανὸν ὁ ἀγαπητὸς ὁ σμικρότατος διάκονος.

A. Γ ρ α φ ῆ μὲ τεφρόχρωμη μελάνη. Χάρτης παχύς. Κατάσταση καλή. Στάχωση ἀπὸ χαρτί κατεστραμμένο.

B. φ 1: Τῶδε ὑπάρχει ἐμοῦ |||| τοῦ δημητρίου | στεφάνου μακροῦ. Ἄπὸ κάτω ἡ ὑπογραφή Δημήτριος Στεφάνου Μακροῦς.

φ 2: Καὶ τότε πρὸς τοῖς ἄλλοις | πόνημα καὶ κτήμα Στεφάνου Μακροῦ.

72

- 7681 Χαρτ. 34 x 92 ἔτ. 1642

Ἐντυπη Συνοδικὴ Ἀπόφασις κατὰ Κεφαλαίων τοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου Λουκάρεως καὶ καταδικὴ τῆς πίστεώς του ὡς Καλβινικῆς μετὰ πολλῶν ὑπογραφῶν ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΕΛΕΩ Θ(ΕΟ)Υ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ
 ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

Inc.: Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης.

Des.: Ἐν ἔτει σ(ωτη)ρίῳ χιλιοστῶ ἑξακοσιοστῶ τεσσαρακοστῶ δευτέρῳ: ἐν μηνὶ μαῖῳ: ἰνδικτιῶνος: δεκάτης: Ἀκολουθοῦν ὑπογραφές. Κάτω ἀπὸ τὸ ἔγγραφο ὑπάρχει εὐχαριστήριον διὰ τὴν προθυμίαν τοῦ δουκὸς νὰ τυπώσῃ τὴν συνοδικὴν ἀπόφασιν:

Inc.: ΤΩ ΕΚΛΑΜΠΡΟΤΑΤΩ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΣΤΑΤΩ ΔΟΥΚΙ, | θεοσεβεστάτῳ τε αὐθέντῃ καὶ ἡγεμόνι πάσης Μολδοβλαχίας Κυρίῳ, κυρίῳ | ΙΩΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΩ ΒΩΙΒΟΝΔΑ | σωτηριάν παρὰ Θεοῦ. Σὸν ἦν ὡς ἀληθῶς Δοῦξ μεγαλοπρεπέστατε.

φ 1: Διάλεξης τοῦ πανευγενεστάτου καὶ χρυσιμωτάτου· ἐν εὐγένεσιν·
σωφοτάτου τε καὶ λογιωτάτου αγχιουστάτου τε, διἑρμηνευτοῦ
κυρίου κυρίου παραγιῶτου. ποιηθήσα μετὰ τινὸς διδασκάλου,
καὶ σωφοῦ τῶν ἀγαρηῶν· ἐν κονσταντινουπόλει, κατὰ τὸ ἀχοβῶ
ἔτη ἀπὸ χ(ριστο)ῦ.

Α. Γ ρ α φ ῆ με μάλῃ μελάνῃ. Ἐρυθρογραφία στὸν τίτλο. Χ ά ρ τ η ς πα-
χύς. Κ α τ ά σ τ α σ η μέτρια· φθορὸς ἀπὸ ἔντομα. Σ τ ά χ ω σ η : χάρτινη δερμά-
τινη πινακίδα καφὲ χρώματος με μάλῃ κεντρικὸ ἀνθέμιον καὶ ἐπιγραφή: ΚΟ-
ΣΤΑΝΤΗΝ| ΙΟΑΝ| 1677. Ἰχνη ἀπὸ δύο θηλυκωτῆρες. Στὴν ἀρχὴ παράφυλ-
λα ἀριθμημένα με τὶς ἐνδείξεις α, β, γ.

Ε. παράφυλλο α : ἅγιος ὁ θεὸς ἅγιος ἰσχηρὸς ἅγιος ἀθάνατος ἐλέησον
ἡμᾶς| ὁ παντοκράτορ. Τέσσερα σχέδια δοκίμια κονδυλίου.

Ἐπάνδρευσα ἐγὼ ὁ νικόλαος υἱὸς τοῦ κακούλη προσκληνιτοῦ| καὶ ἡμέρα του
ριζίου τὴν κόριν.| ἀφα ἀπριλλίου ις

παράφυλλο α': 1855 Ιουλίου 22| εκ χορας χαλδιας| ημεραι| ης τους χοιλι-
ους οκτακοσίους πενήντα πεντε ηρθα καγο ανθιμος ιερομοναχος περηστεριοτης|
απο του ικονηου την επαρχιαν εγλεντισα δια εφιμεριαν ης χοριον λεγομενον|
ματαλα ης την εκλησιαν του αγιου βασιλιου χρονους δεκα πεντε 15 επιτα βγη-
κα| και επηγια σαλοχοριον ονομαζομενον τηρμοσον ης εναναν παρα|κλησιον
επονοματη της παναγιας γηλανψη χρονους 6| και ηστερον ηρθα ηφερα μαζημου
μουλαρια διο χαλια διο μακρα δια τὸ σι|νοδικον κηλιμια διο χαλια μαξιλαρια 6

παράφυλλο β: πλοῦτος τάχιστος τὸν κακῶν ὑπερέτης:

λύπας προήλθον ἡδονὰς θάρη φόνβη:

πλοῦτος πενία δόξα δέκλια θρόνη:

ρίτισαν ὡς θέλουσιν οὐδὲν ἄπταστας:

τῶν οὐμνοντων ἀνδρὸς εὐ βεβηκότος:

Πανίγηριν νόμηξε τῶνδὲ τὸν βίον: μηκρὸν τε μῆζον καὶ ῥέωντ ἀειδίον:
-.| ἦν πραγματεῦσεις κέρδος ἀντάλαγμα γάρ: ἦν δαὺ παρέλθη καιρὸν ἄλλον οὐκ
ἔχεις:-.|

ἔφησε τίς που; τῶν φιλοχρίστων τὰδε·

θέλω τύχης σταλαγμῶν. ἢ φρενῶν πῆθου.

πρὸς ὧντίς ἀντέφησε τῶν ἐχεφρόνων:

ῥανὶς φρενῶν μοι μάλον ἢ βυθὸς τύχης:-.

ἄπνους μὲν εἰμὴ τοὺς βροτοὺς δὲ ρωνίω· τὴν κλήσιν ἔσχον εὐαριθμητον
πάνν:| ἀσπάζομαι γάρ

παράφυλλο γ: ἐτοῦτω τῷ βιβλίον ὑπαρχει καμοῦ τοῦ κα|κούλη τὸ ἀγόρασα ἀπο τὸν λαυίτην καὶ το|ρα| | | | | | | | καὶ ὅποιοι ἀποξενωσε τῷ| πάρει ἔχει τὴν καταραν τῶν τριακοσίων δέκα| καὶ οκτῶ θεοφόρον τωαννάθημα καὶ τὴν δυο| καὶ δεκάδα τὸν ἀποστόλον τὸ ὀληγόρημα| ἔστω δὲ ἀργῶς καὶ καθηριμένους πάσης δουλήας:-| καὶ εἶναι διάλε<ξίς> τοῦ σοφ<ωτά>του καὶ λογιωτάτου| κυρ-παναγιότη με τον| | | | | ἐν ἔτει χηληροστῶ 672| ἡμέρα 3 ἐμμηρι ἰουλλίου τῆς τὸν τουρκὸν ἐορτῆ:-| ἡ μὲν χεῖρη γράφασα σεπεται τάφω| ἡδὲ βίβλος ὕστατε μέχρι τερμάτων| εὐγάλα βοῦζουνον τῆς πανούκλας ἐμμηρῆ ἰουλλίου 16 ἡμέρα β' εἰς τὴν κηθά|ρεναν ἐν ἔτει ἀπὸ χ(ριστο)ῦ αχμβ ἀπὸ κτήσεως κόσμου .ζς.

παράφυλλο γ': καὶ τὸ δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει, καμοῦ Ἰλαρίου Ἱερομονάχου περιστεριώτου αωβ| γρηγόριως Ἱερομόναχος τὸ ἔγραφε| ἦλθον χάριν προσκνήσεως εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον τὸν περιστεριώτην εἰς τοὺς αωβ| ἦλθον χάριν προσκνήσεως εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον τὸν περιστεριώτην| εἰς τοὺς 1785 σепτεμβρί(ου) 18 μὲ τὴν σύζηγον καὶ ἀδελφόν μου θεόδωρον| εἰς τὸν ὄντα τῆς ἀκρις τοῦ μακαρίτου ἀνανίου τὸν παραπάνω, ἐκεῖ| μᾶς ἔδωσεν κονάκι ὁ ἅγιος καθηρούμενος κὺρ θεοδόσιος,| καὶ ἐγλεντήσαμ(εν) ἕως ἕναν μῆναν, ἦταν καὶ φόβος θανατικὸν καὶ διὰ ταῦτα,| ἄμποτη ὁ ἅγιος γεώργιος νὰ σκέπη καὶ νὰ διαφυλάττη ἡμας εἰς στερεὰν καὶ θάλασσαν,| καὶ νὰ μᾶς δώση καὶ τὰ προθεμιά μας, καὶ διὰ πρεσβιῶν τοῦ νὰ τύχωμ(εν) τῆς βασιλείας τ(ῶν) οὐραν(ῶν):-| παναγιώτης:| X: Γεωργίου κακούλογις| εὐχεσθαι τοῦ γράφαντος. | εἰ μὲν χεῖρι γράφασα σίπετε τάφω:| ἡ δὲ γραφή μένει, μέχρι τερμάτων:-

φ 51: ἐν ἔτει ἀπὸ χ(ριστο)ῦ αφβ απριλλίου 17 ἡμέρα παρασκευῆ| ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας ἐρχόμενος ἐγὼ ὁ νικόλαος ἀπὸ τὸ χαλέπει| καὶ ἄλλοι πολλοὶ μᾶς ἐπλάκωσαν 150 καθαλαῖοι καὶ μᾶς εγθησαν| εἰς τὴν χώραν κοντά: καὶ τὴν χώραν τὸ ὀνομάζουον μαντζηλοῦκη| καὶ τόσον ἐπέϊραν τὸ πρᾶμα μας ἀπὸ τὰ ὀκτακόσια γρόσιων καὶ ἀπάνω| καὶ ὅλα τὰ ἡξενυρομεν οὐχεῖ ἀπὸ ἄλλο ἀλλὰ ἀπὸ τες ἀμαρτιές μου| με ἐπέδενσεν ὁ κ(ύριο)ς:-

φ 51ν: ἐν ἔτη αχης' σепτεμβρίου εἰς τὰ σι ὥρα 4 τῆς νυκτῶς| κηρηακῆς ἐξήλθεν βροχῆ| ἔξ οὐρανοῦ καὶ ἐχάλασεν τῷ γεφήρη τοῦ παζαρηῶν| καὶ ἐχάλασεν ὡς τεσαράκον|τα οἴκους ἀδελφῆ καὶ συλλειτουργέ: καὶ προπῆν οὐ μὴ ἴδοιεν| ἔχοιεν καὶ τὰς ἀράς τῶν ἁγίων τριακοσί(ων) δέκα καὶ ὀκτῶ θεοφόρ(ων)| π(ατέ)ρων τῶν ἐν νικαία καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων συνόδων:.- Ἡ σημείωση ἐπαναλαμβάνεται.

παράφυλλο τοῦ ὀπισθοφύλλου τῆς σταχώσεως: ετους 1856 ομοίνας Ἰουλίου α 1856 ἦλθον δῖω αρχιερεῖς ο| τε ἅγιος χαλδίας καὶ ἅγιος τραπεζοῦντος| 1856 εξαρχι, ης του περιστερά| ἀπάνω ης τὸν προηγούμενον κυρ| Γερβάσιον ὁ ἅγιος χαλδίας τίπο|τες δὲν ἔλαβεν παραμόναν τε| κυράδες ἐδόσαμε ἀλλὰ ὁ ἅγιος| τραπεζοῦντος καὶ ψαλτικόν με τα σοστα καὶ τε κυράδες ολα ἐδο|σεν ὁ περιστερας καὶ μάλιστα| ἦτανε καὶ ἡ μετάνια του ἐνώ| ὁ ἅγιος χαλδίας ἐδοσεν καὶ|

καταβόδοματα τους οσίους| πατέρας μάλιστα και όλους και| προτοσίγγελος
του έδοσεν| καταβόδοματα. άς εχομεν την| άγιαν του εϋχήν.

Βιβλιογραφία: Για τόν Παναγιώτη Νικούσιο βλ. πρόσφατα Φ. Ά. Δημητρακόπουλου, "Παλαιογραφικά και Μεταβυζαντινά, Ε'", *Επιστημονική Επετηρίς τής Φιλοσοφικής Σχολής τοϋ Πανεπιστημίου Άθηνών*, τόμ. 30(1992-1995), σσ. 539-542. Δύο χφα τοϋ Νικούσιου έντόπισα τó 2000 σέ έρευνά μου στήν Beinecke Rare Book and Manuscript Library, στοϋ Yale University, ύπ. άρ. 299 και 300.

76

Άταξ. Χαρτ. 11 x 14,5 φφ 129 18ος αί.

Σύνοψις ή Συνέκδημος ακολουθειών

Α. Γ ρ α φ ή. Έπιμελημένη. Μαύρη μελάνη με έρυθρογραφία, και πολλές μικρογραφίες με έρυθρό και πράσινο.

Κ α τ ά σ τ α σ η κακή από τήν πολλή χρήση και τήν ύγρασία. Σ τ ά χ ω σ η διαλυμένη, ξύλινες πινακίδες με δέρμα. Χφο κολοβό.

77

Άταξ. Χαρτ. 19 x 26 φφ 156 19ος αί.

Θουκυδίδης με διάστιχες έρμηνείες

Α. Γ ρ α φ ή με μαύρη μελάνη. Χ ά ρ τ η ς παχύς. Κ α τ ά σ τ α σ η καλή. Σ τ ά χ ω σ η άρχική, από καστανό άνοιχτό δέρμα πάνω σέ χάρτινες πινακίδες με διακοσμητικά άνθέμια και τρεις τριπλές γραμμές ως πλαίσια.

Άρίθμηση φύλλων από τόν ίδιο τόν γραφέα. Διάστιχες έρμηνείες και σχόλια στα περιθώρια. Οί έρμηνείες πάϋουν από τó φ 101v.

φφ 1-2v: Πίνακας με τά περιεχόμενα τοϋ κώδικα, εύρετηριάζων τες δημηγορίες.

φ 143: *Τών τοϋ Θουκυδίδου τέλος, / τῷ δέ θεῷ ἡμῶν δόξα. / χίον νεοφύτου καρανι / κολάου πόνος.*

φφ 3, 143v-156v: λευκά.

78

Ἄταξ. Χαρτ. 16,2 x 24 φφ 351 (φφ 16-368 κατὰ τὴν ἀρίθμηση) ἔτ. 1644

Ἑρμηνεία τῶν κατὰ Κυριακὴν Εὐαγγελικῶν Περικοπῶν στὴν ἀπλοελληνικὴ

Α. Ἀκέφαλο, λείπουν τὰ δυὸ πρῶτα τετράδια (φφ 1-15). Γ ρ α φ ἡ μὲ μαύρη μελάνη, ἡ ὀξύτητα τῆς ὁποίας ἔχει καταστρέψει πολλὰ φύλλα. Ἐρυθρογραφίαι στοὺς τίτλους, τὰ πρωτογράμματα καὶ ἀρχικὰ παραγράφων. Χ ἄ ρ τ η ς παχύς. Κ α τ ἄ σ τ α σ η μέτρια. Σ τ ἄ χ ω σ η νεώτερη κατεστραμμένη στὴ ράχη. Σταυρὸς στὴν ἀρχὴ καὶ στὸ τέλος κάθε τετραδίου στὸ μέσο τῆς ἄνω ὤας. Στὴν ἄνω ἐξωτερικὴ ἄκρη ἀναγράφεται ὁ ἀριθμὸς τοῦ τετραδίου στὴν ἀρχὴ καὶ στὸ τέλος.

Ἡ ἐρμηνεία τῶν περικοπῶν ἄρχιζε ἀπὸ τὴν Κυριακὴν α' τῶν Νηστειῶν, στὰ πρῶτα φφ ποὺ ἐξέπεσαν. Στὸ φ 23 ἡ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς β' τῶν Νηστειῶν. Ἀπὸ τὸ φ 339ν ἀρχίζει ἡ ἐρμηνεία τῆς τελευταίας περικοπῆς, τῆς Κυριακῆς τῆς Χαναναίας.

Β. φ 351ν: ἔτους ζ ρ ν β μηνὶ ἰουλίῳ ια: ἰωάσαφ ἱερομόναχος

79

Ἄταξ. Χαρτ. 10,5 x 15,5 φφ 114 1695

φφ 1-52: Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου καὶ τῶν ἐπιστημῶν διδασκάλου καὶ μεγάλου ρήτορος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἱατροῦ τε ἀρίστου Ἀλεξάνδρου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως περὶ γραμματικῆς συντάξεως κατὰ τὰ ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου.

φφ 52ν-54: Τοῦ σοφοτάτου ἀλεξάνδρου τοῦ ἐξ ἀπορορήτων ἐπιστολῆ κριτικῆ ἐς τὰ μάλιστα συμβάλλουσα τοῖς φιλολόγοις, τοῦ καὶ τήνδε τὴν γραμματικὴν τεχνιέντως πονήσαντος πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικόλαον Βοεβόνδαν.

φφ 55-64ν: Λευκά.

φφ 65-115: Θέσεις γραμματικαὶ [] Ἰλαρίωνος Κιγάλα Κυπρίου ἱεροδιδασκάλου καὶ ἱεροκήρυκος.

Α. Κ α τ ἄ σ τ α σ η κακὴ, κατεστραμμένο στὴν ἀρχὴ καὶ στὸ τέλος. Σ τ ἄ χ ω σ η παλαιά, κατεστραμμένη. Τὰ φφ 50-54ν εἶναι γραμμένα ἀπὸ ἄλλο χέρι μὲ χρῶμα μελάνης μαῦρο.

Β. φ 54ν: αχθε: δεκεμβρίου ιδ' ης

φ 52: τέλος τῆς παρούσης γραμματικῆς του ἀλεξάνδρου: /-διπλοῦν τὸν ἀπλοῦν ἢ κυήσασα λόγον, / διπλὴν ρῶσιν δίδου μοι τῶ γε-γραφότι / Ἰακώβω Ἱεροδιακόνω χίω.

Βιβλιογραφία: πρβλ. τὴν περιγραφὴ τοῦ χροῦ EBE 2298 στοῦ Λίνου Πολίτη, *Κατάλογος χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος ἀρ. 1857-2500*, μὲ τὴ συνεργασία Μαρίας Λ. Πολίτη, Ἀθήναι 1991, σ. 309.

80

Ἄταξ. Περγ. 33 x 22 φ 1 18ος αἰ.
Φύλλο λατινικῆς ἐκκλ. Μουσικῆς

Α. Περγαμινὸ μουσικὸ φύλλο, προερχόμενο ἀπὸ στάχωση ὅπου χρησίμευε ὡς ἐξώφυλλο.

Γραφὴ λατινικῆ. Ἐρυθρὸ τετράγραμμο ἐπὶ τοῦ ὁποίου σημειώνονται τὰ σημάδια καὶ μεταξὺ τῶν τετραγράμμων οἱ στίχοι. Γραμμμένο καὶ ἀπὸ τὴς δυὸ ὄψεις. Χρῶμα μελάνης καστανό. Κατὰ τὰ στήματα καλῆ.

81

Ἄταξ. Περγ. 26 x 18,5 φ 1 11ος αἰ.

Φύλλο θεολογικοῦ περιεχομένου

Α. Περγαμινὸ φύλλο θεολογικοῦ περιεχομένου, προερχόμενο ἀπὸ στάχωση ὅπου χρησίμευε ὡς παράφυλλο. Γραμμμένο σὲ δυὸ στήλες μὲ χαρακώσεις. Στὸ ἐχέσαρτον τοῦ φύλλου ἡ γραφὴ συχνὰ ἐξίτηλη. Χρῶμα μελάνης καστανό. Ἐρυθρὰ ἀρχικὰ παραγράφων. Κατὰ τὰ στήματα μέτρια.

Ἀπὸ τὸ περιεχόμενο τῆς β' στήλης τοῦ ἐχέσαρκου εἰκάζομεν ὅτι τὸ κείμενο ἀναφέρεται εἰς ἐρμηνείαν τῆς θείας λειτουργίας.

82

ἀρ. εἰσαγ. 18472 ἀρ. κτημ. 12039 περγαμ. ὑπὸ μορφῇ εἰλητοῦ 158 x 8

Προσευχές

Α. Τέσσερα κολλημένα τεμάχια πλάτους 8 ἐκ. Γραμμμένο μόνον στὴν ἐσωτερικὴ ὄψη. Μελάνη μαύρη καὶ ἐρυθρῆ. Στὴν ἀρχὴ μικρογραφία ἀρχαγγέλου, στὸ μέσο περίπου κόσμημα ἐπίτιτλο.

Ε. Παραθέτουμε τις πληροφορίες που υπάρχουν σὲ ἐσώκλειστη ἐπιστολή (μὲ ἡμερομηνία 26-5-1985) τοῦ κ. Μειμάρη που τὸ ἐξέτασε:

«Τὸ παρὸν χειρόγραφον εἶναι ἓνα χαίμαλι που περιέχει μία προσευχή πρὸς τὸν θεὸν καὶ τρεῖς ἀπεικονίσεις που καλοῦνται Τέλεσεμ. Εἶναι γραμμένο στὴν ἱερὴ αἰθιοπικὴ γλῶσσα Ge' ez. "Ὅποιος φέρει αὐτὸ ἐπάνω του, ὁ θεὸς τὸν προστατεύει ἀπὸ τὰ κακὰ πνεύματα, τὸ κακὸ μάτι καὶ τοὺς φοβεροὺς πόνους. Τὸ κρεμοῦν σὰν φυλακτό, τὸ τυλίγουν στὸ σῶμα ἢ τὸ διαβάζουν σὲ ἀσθενεῖς ἢ σὲ ἀνθρώπους που θέλουν νὰ φυλαχτοῦν ἀπὸ τὰ κακὰ πνεύματα. Παρόμοια φυλακτὰ ὑπάρχουν στὴν ἀρμενικὴ καὶ συριακὴ γλῶσσα».

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

(οἱ ἀριθμοὶ παραπέμπουν στὰ χειρόγραφα)

- Ἁγίας Παρασκευῆς ναός, Κλινοβὸς Τρικάλων 67
 Ἁγίων Ἀποστόλων μοναστήρι, Κλινοβὸς Τρικάλων 67
 Ἀθανάσιος μέγας, πτρχης Ἀλεξανδρείας 51
 Ἀναγνωστόπουλος Διονύσιος Παγόνης 53
 Ἀναστασιάδης ἢ Ἀναστασίου Αἰκατερίνα, μονάζουσα ἐν Μουταλάσκη 58, 59
 (κτῆτωρ)
 Ἄνθιμος ἱερομόναχος περιστεριώτης 75
- Γαβριήλ μητροπ. Φιλαδελφείας 57
 Γαλάρο Ζακύνθου 53
 Γερβάσιος προηγούμενος περιστεριώτης 75
 Γεώργιος ἱερεὺς καὶ οἰκονόμος, τοῦπίκλην Παπαγιαννίτζης, (γραφεὺς 1786)
 Κλινοβὸς Τρικάλων 67
 Γιακομέλος Γεώργιος, ἱερεὺς, Ζακύνθιος 64
 Γρηγόριος ἱερομόναχος περιστεριώτης 75
 Γρηγόριος σιναΐτης 51
- Delavigne Casimir 70
 Δ.Ι.Α. 64 (γραφεὺς 1801)
 Διονύσιος ἄγιος, ἀρχιεπ. Αἰγίνης 53
- Εὐγένιος, ἡγούμενος μονῆς Χρυσίνου, Κλινοβοῦ Τρικάλων 67
- Ζάκυνθος 53, 64, 66
 Ζουπονέλος Εὐαγγελινὸς Νικολάου 55
 Ζωγράφος Ἀθανάσιος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ναοῦμ, ζωγράφοι ἐκ Κοριτζᾶς 67

Θεοδόσιος, ἡγούμενος περιστεριώτης 75
 Θεόκριτος 71
 Θεοφάνης μοναχός, ἡγούμενος μονῆς Χρυσίνου, Κλινοβοῦ Τρικάλων 67
 Θηκαρᾶς 51
 Θουκυδίδης 77

Ίάκωβος, ἱεροδιάκονος χῖος 79 (γραφεὺς 1695)
 Ίάκωβος πτερχῆς Κπόλεως 69
 Ίάσιον 72
 Ίλάριος ἱερομόναχος περιστεριώτης 75
 Ίωάννης Δαμασκηνός 61
 Ίωάννης Χρυσόστομος 61
 Ίωάσαφ ἱερομόναχος 78 (γραφεὺς 1644)

Κακούλης Νικόλαος 75
 Κακούλογλις Παναγιώτης Χ: Γεωργίου 75
 Κάλβος Ἀνδρέας 70
 Καρανικολάου Νεόφυτος, χῖος 77 (γραφεὺς 19. αἰ.)
 Κέρκυρα 68
 Κιγάλας Ἰλαρίων 79
 Κλινοβός Τρικάλων 67
 Κοθρῆς, βλ. Κουρκουμέλης
 Κοκόσης Εὐστάθιος Παπααδάμ, Κλινοβός Τρικάλων 67
 Κουρκουμέλης Σπυρίδων, ἱερεὺς, λεγόμενος Κοθρῆς, Ζακύνθιος 64
 Κύριλλος Λούκαρις 72, 73

Λιβάνιος 52
 Λουκιανός 52

Μακρῆς Δημήτριος Στεφάνου 71 (γραφεὺς καὶ κτῆτωρ)
 Μαυροκορδάτος Ἀλέξανδρος 65, 79
 Μεγδάνης 67
 Μερκάτης Παῦλος-Ἰωάννης 66
 Μεσολόγγι 54
 Μουταλάσκα 58, 59 βλ. καὶ Ταλάς
 Μπόνης Νικόλαος, παντοπώλης 62

Νεόφυτος, ἱερεὺς ἐν Μουταλάσκη 58
 Νικούσιος Παναγιώτης 75
 Νομικός Ι.Α., ἱερεὺς 57

Ξενοφῶν 52

Ὅμηρου Ἰλιάς 71

Πάϊκος Ἀ., Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν 74

Παῖσιος, ἐπίσκοπος Σταγῶν 67

Παλαμᾶς Ἀνδρέας 54 (κτῆτωρ)

Παλαμᾶς Εὐστάθιος 54 (γραφεύς, 1786 Μεσολόγγι)

Παλαμᾶς Ἰωάννης 54

Παπαγιαννόπουλος Ἄν., βιβλιοπώλης, Ζάκυνθος 64

Παπαχρῆστος Εὐστάθιος καὶ Θεόδωρος, Κλινοβὸς Τριχάλων 67

Παρθένιος, πτρχης Κπόλεως 72, 73

Παρθένιος, ἐπίσκοπος Σταγῶν 67

Παρπετίνας, γεροπάντος, Κλινοβὸς Τριχάλων 67

Περιστερεώτα μονῆ 75

Πιλαφίδης Κοσμᾶς Ε. 61 (κτῆτωρ)

Ράλης Διονύσιος, κάτοικος Γαλάρου Ζακύνθου 53 (κτῆτωρ)

Συμεὼν λογοθέτης καὶ μεταφραστῆς 61

Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος 61

Ταλᾶς 61, βλ. καὶ Μουταλάσκα

Τόπρος Γεώργιος παπαρίζος 67

Τραπεζοῦντος ἀρχιερεὺς 75

Τριαντάφυλλος Ἰω. ἱερεὺς 57

Τρικούπης Σπυρίδων 74 (γραφεύς)

Τσικούρας Μαρκιανός, μοναχός, χῆος 51 (κτῆτωρ)

Χαλδίας ἀρχιερεὺς 75

Χίος 51, 77, 79

Χρυσίνου μοναστήρι, Κλινοβὸς Τριχάλων 67

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΑ

+

Εὐχὴ ἡγίαστος εἰς Ἰὸν χρ¹⁰,
 ἡμῶν Ἰησοῦν χρ¹⁰, ἀπομειν¹⁰
 καθὲ πωρεῶν μετὰ σὸ ἀπο¹⁰
 δὴ πωρον

Δεῦροδα κύριε Ἰησοῦ χε, ὁ Θε¹⁰
 κίων· ὁ ποιησας Ἰὸν οὐρανῶν ἡ
 γῆν, καὶ Ἰὸν θάλασσαν καὶ πᾶν
 τὰ τὰ ἐναντίος· ἐχρησόμεν καὶ
 συγκρισόμεν τῷ θαλάσῳ ἡ
 καὶ ἀμαρτοχῷ, ἡ ἀχρῖς ὀλοῦσον.
 καὶ τὸ συμφερον τῆν ἡ πηνημ¹⁰
 ψυχῆν οἰκονομῶσον· ἡ πᾶσας ἀ-
 φες τὰς ἀμαρτίας, καὶ ὀδη¹⁰
 σόμεν πρὸς ὀριάν· καὶ, ὁ Θε¹⁰
 μὴ ἠξερῶσῃ με τῆν ἡ πηνημ¹⁰
 νῆσον βασιλείας· καὶ, ὁ Θε¹⁰
 Ἰὸς σαρκῶσ με Ἰὸν παθῶν ἐχθ¹⁰
 θέρῶσον, καὶ ἐκ τοῦ πολεμῶ Ἰὸν
 πονηρῶν καὶ ἀκαθάρτων χε-

Εἰκ. 1. ἀρ. 51, φφ 9ν-10.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 17.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Διονυ-
σίου Ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης τῷ Θαυματουργῷ.

Ἐν τῷ μικρῷ ἑσπερινῷ.

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰτῶμεν ἑλ. δ. καὶ ψάλλομεν

Σπικηρὰ προσόμια.

Ἦχος α'.

Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Χόρευε, σκίρτα, εὐφραίνου σήμερον Ζάκυν-
θος, ἐκσοῦ γὰρ ἀνεφύη, ὁ κλεινὸς Ἱεράρχης,
ἥλιος καθάπερ, λάμπων φαιδρῶς, εἰς ὑψηλὸν ἄ-
πασαν καὶ ἐκκλησίαν φαιδρύνων τὴν τοῦ Χρι-
στοῦ, Διονύσιος ὁ ἑνδοξος.

Τέρπου, ἀγάλλου, σεμνύνου καὶ αὐτὴ Αἶγινα,
ὀρῶσάσου ποιμένα, τὸν καλὸν ἐν τῷ ὕψει, στυ-
βον-

Καὶ ἡδε βίβλος ἑστάρχη ἀνδρῶν τῶν

Παραμῶ. — —

. ἰσοκρί βροσεῖας. —

ἢ τῶν ἢ βροσεῖας διέβησας. ὅθεν οὐαί τοῖς
ἢ βροσεῖας βροσεῖας! —

Ἐν τῷ ἱερῷ ἐν προσκυρῶ χεῖ
ἐπὶ τῷ λατρῷ δὲ τῷ ἁγίῳ
πῶς ἐν ἁγίῳ αὐτῷ ἐν πῶς
ἐκτελέσειται ~

Ὁ ἐν ἀρχαῖς ἐν πῶς ἐκτελέσειται, ἐκτελέσει
ἐν πῶς ἐκτελέσειται ἀρχαῖς, ἐν πῶς ἐκτελέσειται
ἐν πῶς ἐκτελέσειται ἀρχαῖς ἐκτελέσειται

ὅτι ἡ ἀθανάτου ἡ ψυχή, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης

ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης

ὅτι ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης

ὅτι ἡ ἀθανάτου ἡ ψυχή, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης
ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ
ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ
ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ

ὅτι ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης

ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης
ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης
ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης
ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης, ἡ ἡρώδου ἀποστόλου ἡρώδης

Εὐαγγελίου
Μιχαὴλ Λαο
νήος

Πραγματικὰ Περὶ

Ἐξέρας

Μέρος ὀψίων - Μείδων

Α:

Ἐρ: Τι' ἐστὶ σφῆρα;

Α: Μοχάνη ἢ ἰσοπεδῶσα δὴ καὶ
καύρη ἐστὶν ἰσοπέδων ἢ ὄχι
μακρῶν δὲ ἴσων καὶ ἴσων ὄσον
τῶν μερῶν τῶ σφαιρῶν καὶ μακροῦ
ἴσων μακροῦ, ἴσων ὄσον ἔξω
γὰρ ὄσον ἴσων τῶν τῶν μερῶν

Ἐρ: Διὰ τί γὰρ ζευγύριον μαχάνη;

Α: Διὰ τὸ σφαιρικὸν ἢ ὄχι τῶν
σφαιρῶν ὄσον ἴσων δὲ ζευγύριον
ὡς σφῆρα

Ἐρ: Ἀλλ' ἄρα σφαιρικῶς ζευγύριον ἢ

Μ: ἐστὶν ἴσων σφαιρῶν ἴσων δὲ ἴσων
δὴ τῶν ἴσων σφαιρῶν ἴσων ἴσων

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΕΥΦΟ

διακονου προς οφελος ημερων
ου το λαου. εν τα το Μαγαλα
απειρινω, το ορθρω, και ηηληθη
για. και Πρωτον περι το απειρινου.

Ο Διακονος .

Εν γρηνη το Κυριε δαηθωμεν .

Επειρ της ανωθεν γρηνης, και της σω-

τηριας των ψυχων ημων το Κυριε

δαηθωμεν .

Επειρ της γρηνης το συμμανδος κη-

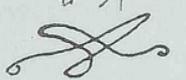
σμε, διαθησας των αγιων το θεο

εακρηστων, και της των θαντων

ενωσσεως, το Κυ δαηθωμεν

Επειρ το αγια οικια τατα, η των με-
γα

σαν ὄργην ἴην καὶ ἡμεῶν κινεσμένον,
καὶ ῥύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἀδικημά-
νης δικαίας ἰωὺς ἀδικημάτων, καὶ ἀγα-
σῆσαι ἡμᾶς: Ὁ Θεὸς, ἐπάκουσον ἡ
καὶ ἀκούσεις.

18 14 μαρτ. θ'.
ἰάχος τῆς διακονητικῆς ἰαζαίως
ὑγὴ τῶ Θεῶ δόξα.

Ἐπὶ εἰσήτα τῆς ἐκκλησίας μυσηία.

ἤγουν τὸ ἅγιον βάπτισμα.

τὸ ἅγιον μῦρον

ἢ ἅγια λειτουργία.

ἢ τάξις τῆς ἰδρωσώκας,

ἢ μεταμόια.

ὁ νόμιμος γάμος,

καὶ τὸ ἀχέλαιον.

Καὶ διατιθεῖσιν ἐπὶ τὰ; ὅτι ἐπὶ εἰσὶ καὶ αἱ ἀρε-

ται. φῶς δηλαδὴ θεολογικαὶ, καὶ τέσσαρες γε-

ρικαῖτε καὶ ἠθικαὶ. καὶ θεολογικαὶ εἰσιν,

ἢ τῶσις

ἢ ἐλπίς

καὶ ἡ ἀγάπη.

Καὶ ἡ μὲν τῶσις, ἥτις ὅχι πραγμάτων ἐλπίς, παῦλ.

μῶν ὑπόστασις, τελειοῦται διὰ τῆς ἁγίου βα-

πτίσματος. φησὶ γὰρ ὁ ἅγιος βασιλεὺς ἐν τῷ

δεκάτῳ κεφαλαίῳ τῶν περὶ τῆς ἁγίου πρῶ. βασιλ.

Ὅτι ἡ τῶσις τελειοῦται διὰ τῆς βαπτίσματος.

Τὸ δὲ βάπτισμα θεμελιούται διὰ τῆς τῶσις.

Ἐπὶ ὁ μακάριος παῦλος ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ τῆς ἐβραϊ-

προς ἐβραίουσιν ἐπιτολῆς φησὶν, ὅτι χωρὶς τῶσις

ἀδύνατον ἀρεθῆται ~

β

Ἡ δὲ

ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟΝ

κατά τὴν 1886 αὐτὴν
1 η τοῦ βίου.

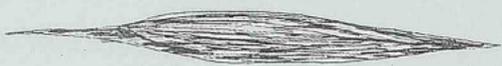
Περιέχει μερικὰ καὶ παννυχ
προσεύχαι καὶ ὅσοια ἐρε-
τήσαντες ἐκείνων ἑμπνεῖται
ὁμοίως ἐκείνων καὶ πάντες
ὁμοίως καὶ τοὺς ἑσθλας κα-
τανοήσιν.

ΕΝ ΜΟΥΤΑΛΑΣΚΗ

Εἰς τὴν μοναστήριον τῆς Μουταλάσκης
Ἀρμενίας ἐκ τῆς Ἀρμενίας.

—11—

Μυραϊνός, οὐδ' Αγοραῖος, Ἀριστοκράτης Λαγὴν ἔχων ἑὸν οὐδ' ἄλλο
 Πέτρος, Ἰωάννης Πρόδρομος Ἀρσινόου βασιλῆος ἰδίου,
 Ἰωάννης Ἀπὸ Λογιστῆ, Ἰωάννης Λογιστῆς, Βίανος,
 Ἰωάννης Ἰωάννου Βενετίας, Οὐδέκκος Δυμῆσιος, Ἰωάννης
 Ἰωάννου Ἰωάννου Βίανος, Παναγιώτης,
 Ἰωάννης, Ἀθανάσιος Βίανος, Ἰωάννης Ἰωάννου
 Ἀθανάσιος ἰδίου.

Ἰωάννης

Ἰωάννης οὐνοκτίστης

Ἰωάννης
 Ἰωάννης

1884
 Ἰωάννης 24

ΣΙΩΝΗΤΗΣ

ΥΜΝΩΔΟΣ

Ἡ

ΜΕΛΩΔΙΑΙ ΚΑΙ ΘΕΟΙ ΥΜΝΟΙ,
ὡς ἔχουσιν ἀριεργόμοροι καὶ πληθύνοντες ἐν τῇ ἐκ-
κλῆσίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἐν τῇ ἀποστολῇ
ἐν τῇ Πρωτοκλήτῳ καὶ ἐν τῇ Πρωτοκλήτῳ.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ἘΝ Τῇ ΤΟΤΕΤΑΡΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΤΟΥ
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΔΩΤΟΥ ΣΑΥΙΝΟΥ
ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ ἀποστολῇ
ἐν τῇ Πρωτοκλήτῳ καὶ ἐν τῇ Πρωτοκλήτῳ

ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΥ ΤΟΥ Α΄

ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ

ἐν τῇ Πρωτοκλήτῳ τοῦ Π. ΤΑΥΡΟΥ.

1883.

ὄψματις ἀπναδίου ἔάν ἄνερ γιάχοι γιγερμίοις σα-
ρά μεσάρθι υπραγίτ ἰλέρ.

Ἄδρασα σου ἡλοισίρι ἴγι γιάνι υπρααλχαν-
μρῆ βι γιάχοι χανγερνιέ κλασγάρ βι γαρίεα
μουλαμασὸ ἴγι βι σοίϊοδε γιμρερρι σοσμί
με ἄναδορὸ χίμβαλαντάρημῶν μουδῶδου
μνονιέν ἴγιν νι κατάρ ἰαβυρῆ νι κατάρ οαρ
γάν ἔλδουρνὸ ἀγρῆμαρναρ σαλααὶ νο-
σθρογμῶν ἔσοσυρῆ ἔγροῦ χαγίόδε ἕβαρ ἰ-
ἕδφουρῆροι;

Λορῶν μουκροδῆν,
Γενίρ μωλιόι λαροσινιέν
Κοσμάς ε. Πηγαίδης

αἰρεσίαν, ἡ δὲ τῶν αἰρετῶν
 τῶν αἰρετῶν. κεφαλαίον, κε
 πρὸς αἰμορροξίαν. κεφαλαίον, κε
 πρὸς παροξυσμὸν ἀθροιστικῶν.
 κεφαλαίον, κε
 πρὸς τοῦ ἀρεθίου τοῦ θεοῦ
 μετὰ τοῦ πνεύματος αἰθίου.
 κεφαλαίον, κε
 πρὸς γυναικῶν ἀριστομε
 τῶν ἀρεθίου καὶ αἰθίου.
 κεφαλαίον, κε
 πρὸς τοῦ ἀρεθίου τοῦ θεοῦ
 αὐτὸ δὲ τὸ πνεῦμα αἰθίου. κε

Νομοκαρτον τωα
 γω επιπλωρ διδασκων
 Το οποιον περιελα ποιο κα
 νοτας τωρ αμαρτωλων
 πως να κανονιζα ο πικρος
 πικρ ποιο η μαρτη κοτασ
 περ πικου πως καμω
 χρεα να ανω και ποτα
 να αρμινλασ ανεμποδω
 σω ποια δε αυτον αρχομεν
Ο πικρος ο που δε χρεαι ποιο
 λογισμου των ανων χρεω
 σα να και δυ με γα ποα

226

15 Ποικιλία

βρέχεται ὄλον· ἰσοῦν ἢ περὶ
 Πηναλαδουσία·
 καὶ παλιν ἴσαται ὀλίγον ὀρθῶς ἀνα
 γων τὸ παιδίον καὶ καταβαλεῖτε
 αὐτὸ δεξιῆσαν φεραὶν ἑ' τοῦ ὕδατος,
 καὶ βρέχτε αὐτὸ ὁμοίως· λέγων
 οὕτως· καὶ τοῦ ἡοῦ ἀμην·
 ἰσοῦν καὶ δεξιῆσαν καταδουσίς·
 καὶ παλιν ἴσαται ὀρθῶς καὶ καταβα
 λεῖ αὐτὸ περὶ τὴν φεραὶν καὶ βοε
 τὰς αὐτὸ ὁμοίως λέγων· καὶ τ
 ἀμην· ἀμην· καὶ νοχημασ
 αὐτὸ περὶ ἀσπάρου·

ρούλας · ὁμοίως τρέπω ἡξά
 ρουα καὶ τὰ ποινὰ πᾶσα
 τούτῳ ἡόμενον τὸ μάχα μῦρον
 καὶ μακρίνουσ ἀπ' αἶλον· ὅτ
 γουὶ χρίσε αἶλον, αἶλο τὸ ἀγί
 μερὸν· λέγῃς· σφραγίσθηρα -
 αὐ· πνε αἰγίου ἀμύλ·

περὶ τῆ πίων ἐαν εἶναι αμ
 φιλῶσι καὶ αὐτὸς ἐβασίλευσεν
Ο ὁ ὁδοκτοσ Τε' Παρτοε πῆσιν
 Τρε (σωόδου) κανὼν ἀποφωή·
 ὅτι ἀναβάπλισμα ὁμολογίαι
 ὑπὸ τοῦ θεοῦ συμβολοσθησ

ἀράμμοδὲν δώσω σὺ μοι ὑποψί
 ὅτι ἐμοὶ χάρις αὐτῶν· πρὶ
 σκευῶν ὅτι οὐ χαμβάριον
 Συγκητικῶν θυλατίων·

Ποικίλικοσ, ἐγὼ σωδὲ μοι **Θ**
 πα γριώ τῆσ, ἐὶ ὄψοσ αὐτῶ
 οἱ ὅποιοι εἶναι τῶ σίμῶρον
 οἱ αἰγύπιοι καὶ πολλοὶ ἄλλοι
 ἐξ αὐτῶ τούτωσ ὅποιοι εἶναι
 πα γριώ τῶ καὶ παζωεῖσ
 γάμοσ καὶ εἰσ παρῆ γύρωσ.
 ἀπὸ τούτων πάντων καὶ ἀπὸ
 τούτων αὐτῶν, ἀδελφίαν

1810. 19ης:8:

ε 78707α

ε 78707α

ε 78707α

Σ ΠΙΡΙΔΟΥΣ ΙΕΡΟΣ ΚΑΡΧΑΙ

ΛΗΛΟΥΜΕΝΑ ΚΟ ΔΡΗ ΥΟ ΠΟΣ

ΜΥΤΗΥ ΠΑΡΕΙΥΑΣΧΗ

...

Σ ΠΙΡΙΔΟΥΣ

...

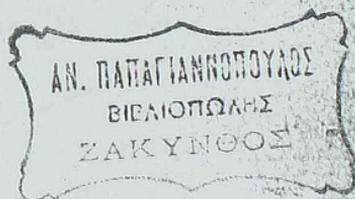
αα

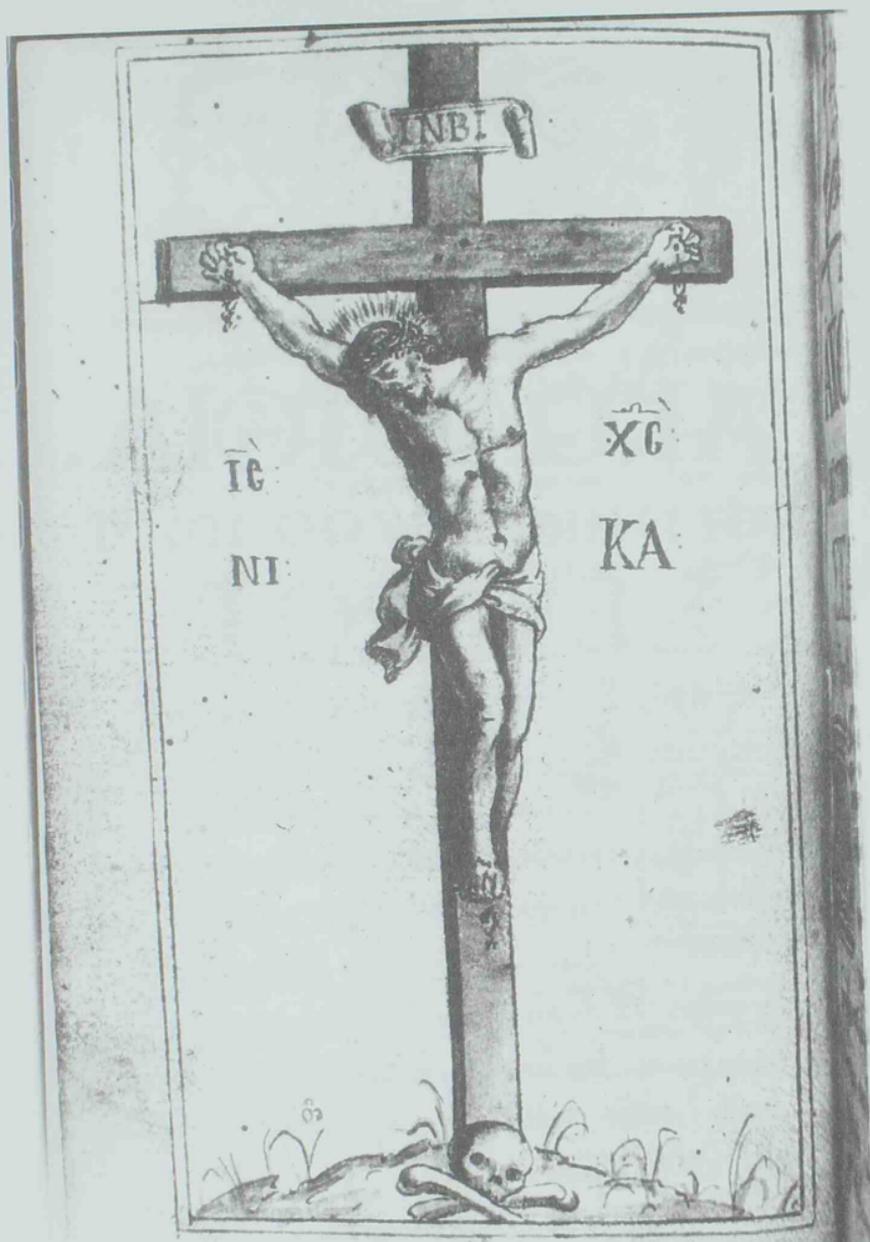
Ἐπίτη ἡ φυλάδα εἶναι ἐμὴ
Σπυριδῶνα ἱερέος Κερκρέλει
λεγομένη Κοφρέ: ἢ ὁ πῖος μὲν
τὴν πάρει, νὰ ἔχει

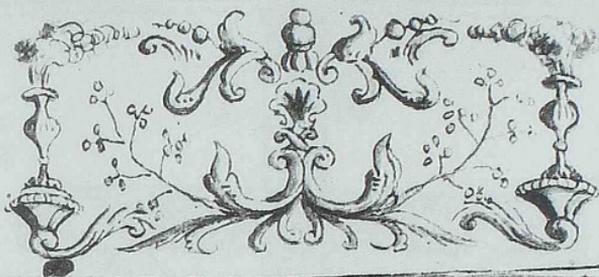
Ἐπίτη ἡ φυλάδα εἶναι ἐμὴ
Σπυριδῶνα ἱερέος Κερκρέλει
λεγομένη Κοφρέ ἢ ὁ πῖος μὲν
τὴν πάρει, νὰ ἔχει τὴν παλαρῆ
46 308 καὶ 771 πάλαι
καὶ ὄλον τὸν αἴον

Πρόσχε ὡ ἀναγνώστα δι
ψάξου ἢ ἀναγινώσκου ἐν τοῦ
δρόμου, νὰ πιστεῖς κ' ἐν τῇ
καρδίᾳ σου, κ' δι πιστεῖς ἐν
τῇ καρδίᾳ σου, νὰ ὑποσχεγίξῃς
διὰ τὴν βίον σου.

Γεω. Γεωρ. Γεωργίου.
Λευ. τῆ 12 Σεπτεμβρίου 1894.

ΑΡΧΗ ΣΤΗΝ ΘΕΩ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥΤΙΜΙΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥΤ ΣΤΑΥΡΟΥ.

Ἦχος δ. **Θ**εοτοκίω ἐκτενωῶς
 Ὡς βωφοῦ νῦν, σταυρῶ προ-
 πελασομεν, οἱ μακρυθεντες τοῖς
 καιοῖς καὶ προσψαυσωμεν, ἐν ἐ-
 πιτρόφῳ κρίζοντες καρδιά πι-
 τῶς, προφθασον βοήθησον, ὁ
 σταυρὸς τῆς κυρίας, φάνησι λυτρωμενος ἐκ
 παντοίων, κινδύνων, μὴ ἐποφθαμεν ἀπρα-
 κτα βειτεῖν, τῷ σὺν γὰρ σκέπη, βεβα-
 ῶν ἐλπίζωμεν: ὁ αὐτός:
 ἰς νῦν θεοτοκοιον

1

Scoglio
Storico e Statistico
della
Città, ed. Isola di Dante
Compilata
dal Co. Paolo ~~Verzani~~
Nell'anno...

2

Μνήσθητι κύριε τῶν αἰδίων κληθῶν τῶν
 γίου Πικου Ιούλου. ὡς ἐδιδρακτοίη φησι
 θρωπε κύριε τῶν προνομιασαυτων, ἡ ἀ
 γιου σαυτων ἔλεος ἀγίου οἴκου τῶν, ἡ
 σαυτων τῶν βουδαιτων, ἡ βουδισαυτων

Ἐπιμνήσθητι κύριε τῶν δούλων σου.

ἱεροθην ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 μαθια ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 ἰωσαφ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Γαβριηλ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Παιδς ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Παιδς ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Χριστοφορ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 μηροφάνης ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Χριστοφορ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 ἰωανν ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 ἰωαννη ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Δανιη ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 ἰωσαφ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~

Αὐτα ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Διοκ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Ἰεραμ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Εὐσαθ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 γεργιθ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Εὐσαθ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 γεργιθ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Φιλου ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 γεργιθ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Ἰωανν ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 μιχαη ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 ἰωανν ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~
 Πανδου ~~αυτων~~ ~~αυτων~~ ~~αυτων~~

Εἰχ. 34. ἀρ. 67. Πρόθεσις Ἁγίας Παρασκευῆς Κλινοβοῦ, φ 1.

22

Olympica Carmina
in
Graecorum praeliorum
ac
Libertatem.

A Cœsimi Delarigue

Anno a Christi
Nativitate
1823.

1075
CYRILLI LVCARIS
Patriarchæ Constantinopolitani

CONFESSIO
Christianæ fidei.

Cui adjuncta est gemina ejsdem
Confessionis

CENSURA SYNODALIS;

Vna, à Cyrillo Berrhoeensi,

Alterà, à Parthenio;

Patriarchis itidem Constantinopolitanis,
promulgata.

Omnia Græcè & Latine.

M D C X L V.

Κυριε μου

Εὰν μὲν ἔσχηκας διὰ τῶν
σοῦ ἐπιπαινήσεων τῶν διαλογῶν τῶν ἁγίων
μεγαλοτήτων.

Λυσούμεεν ὅτι διὰ τῆς ἐξουσίας
ὅτι οὕτω εἶς ἐξ ἁγίων ἐπὶ τὰς ἐξουσίας
τοῦ σου οὐδὲν ἐν τῇ ἀποκατάστασί σου, οὕτω
ἡ ἐκείνη βασιλεία σου διὰ τῆς ἐξουσίας
σοῦ τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐξουσιῶν σου, καὶ διὰ
τοῦτο οὐδὲν ἐξ αὐτῶν, ἡ δὲ δύναμις αὐτῶν
ἐστὶν ὅτι ἐξουσίαν καὶ ἀρχὴν τῶν
αὐτῶν μεγαλοτήτων.

Τὰ σοῦ τῶν ἀρχῶν τῶν
διαδόχων ὡς διαδόχων καὶ τῶν ἐξουσιῶν

Προσέτι τῶν ἀρχῶν τῶν
α. τῶν ἐξουσιῶν τῶν βασιλείων σου
καὶ ἐξουσιῶν ἐξουσιῶν τῶν βασιλείων σου

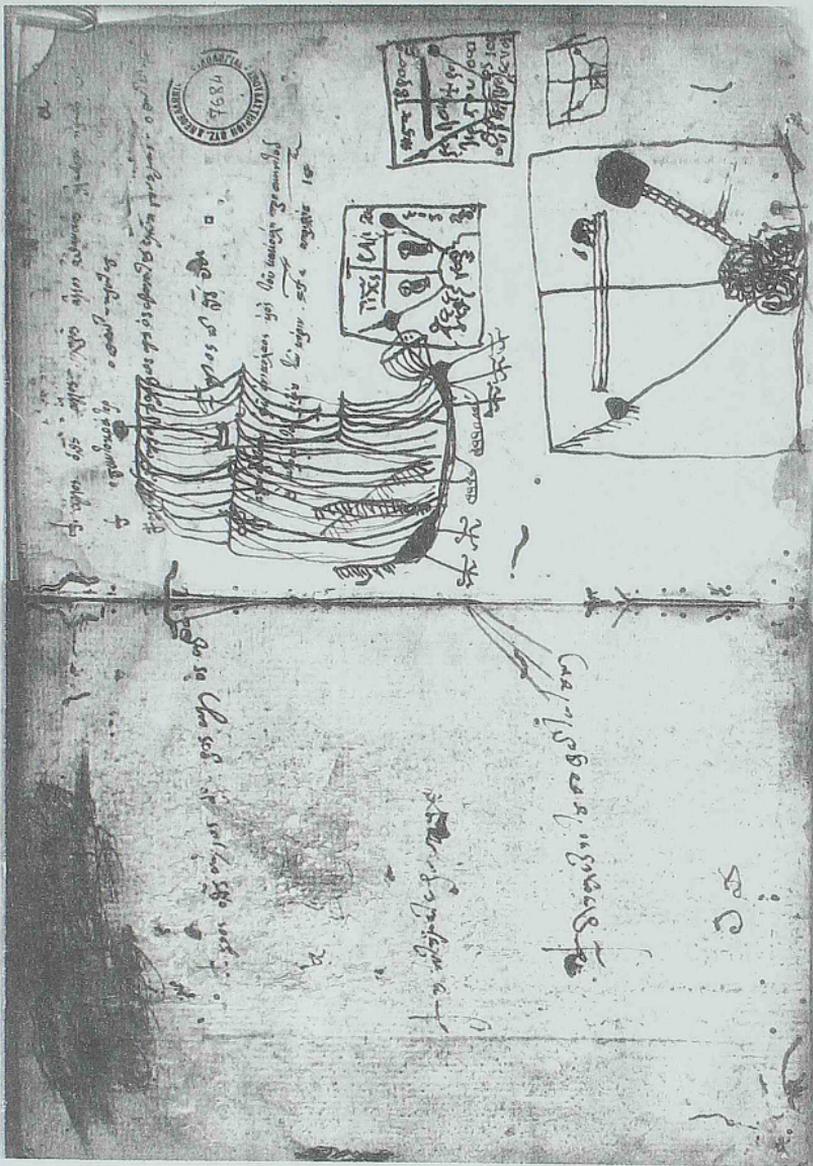
τὰ ἀποδεδειγμένα ἐν ἀποδείξει.

Ἐπισημασθέντες τὰ ἀποδεδειγμένα ἐπισημασθέντες
ἐν ἀποδείξει σου καὶ ἐν ἀποδείξει σου
ἐπισημασθέντες.

ἐν ἀποδείξει σου ἐπισημασθέντες

ἐπισημασθέντες ἐν ἀποδείξει σου
ἐπισημασθέντες

1841

Elx. 49. ap. 75. p. a.

Είχ. 52. ἀρ. 75, φρρ γν-1.

χω οχλον μα εγω . ου παρρον
λογω μα εγω . εωρα εχαμον ο
που ει πα . πως εμε με τμη
ιησου . κτ ε εωρα εχα . ε
καη π ηθ η ε εηδος εβη ε
δξωμαι . ε ου το ε ε ο π η
σαμ παμ ταις . ε ε ε μου .
πρω τι θη η ε . ο παμ ο η ε
ε η ε ε ε ε ε ε . ταυ τα ε
πορρω ε ε ε ε ε ε η η η

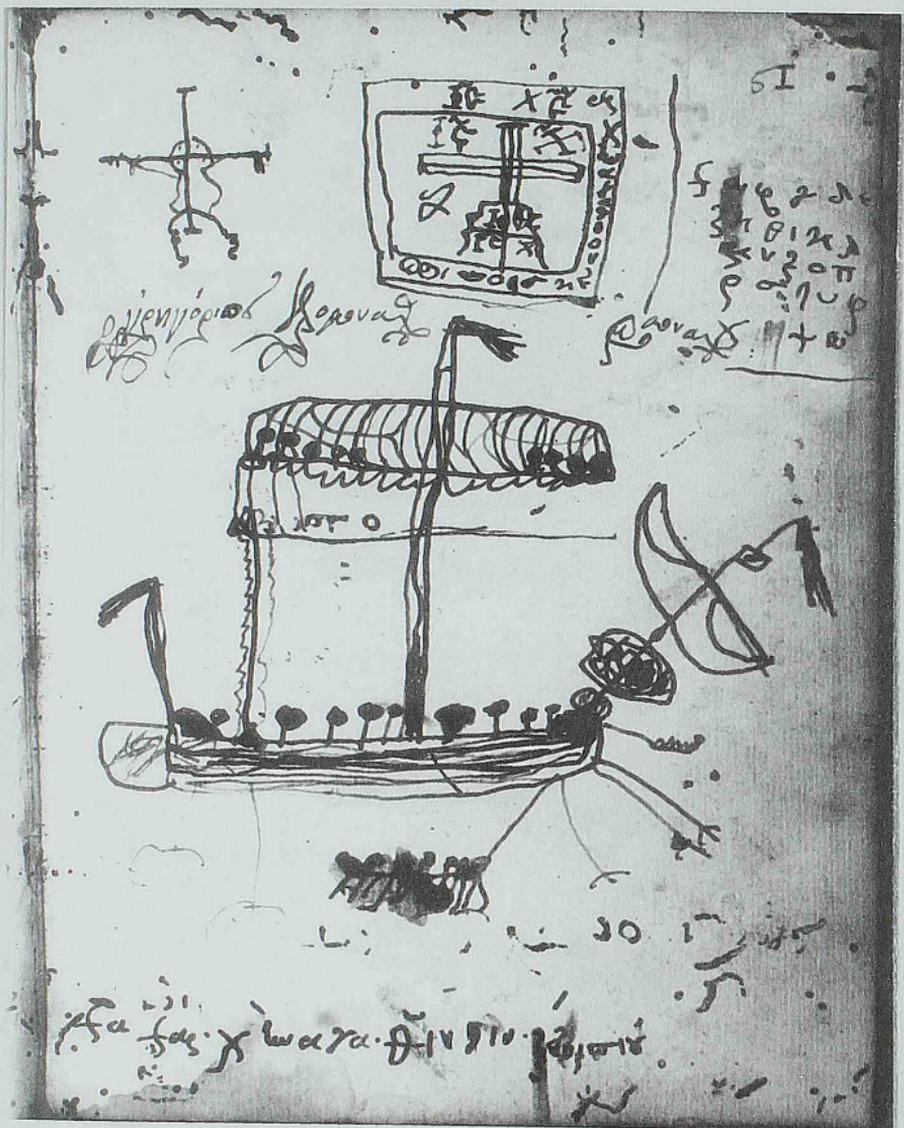
εχαμη

ερος ε ε ε ε ε ε ε

ερος ε ε ε ε ε ε ε
ερος ε ε ε ε ε ε ε

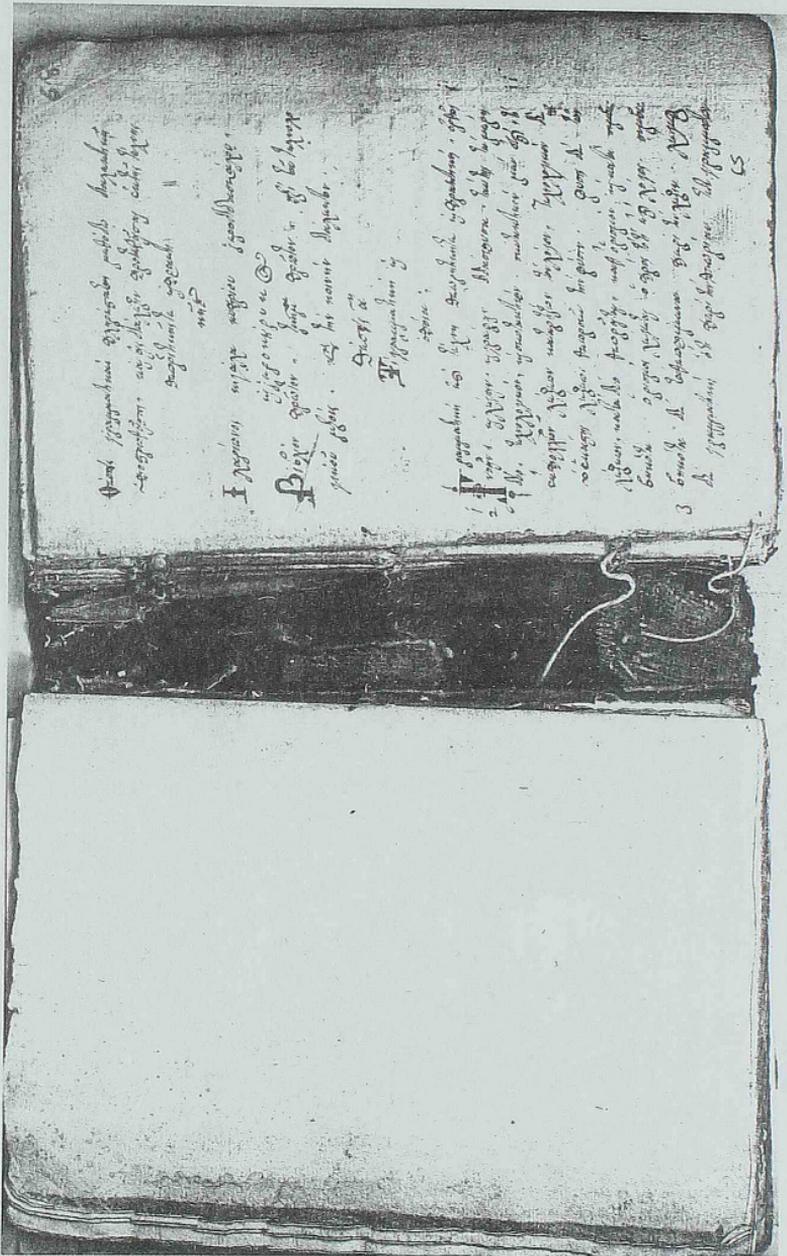

Ειχ. 55. ἀρ. 75, φ 50.

ομοιωσιν (εδωκεν ημιν διαδοσασα κωσταν δ' ος εδωκε
 ελεος σοι) ηδη κοπιησεν ας ης εσενε ζης . εσοσφι
 αδε δε ως αδελφ , ε' αραται ζερμενου γοιδιαν αρα
 κοπιησιν . εδωκεν ζυγαν , γινδα , ε' αιδος φραδης ,
 αναγεινους ου εφυ ανδρσιου αγραδης γημεσφ , ως
 ζην εδωκε αρατε ενις εδωκε αν ποσφαιδεν δεσ ω
 εδωκεν εφ ην νω διαδουηδε δε εφ φητος οιδε εφφ
 εδωκενοι αν ανδρμεηδως εσενε , ε' οιδμενοι
 αν μεγαλην δ' ναμου ες εδωκεν , ναεσφ εσενε ,
 εσα κοπιησεν . αιδος ε' εδωκεν , ε' ε' εφ φητος εδωκε
 νως δε δευ νεναι ~ ~ ~

εδωκεν δε δευ νεναι εδωκεν
 εδωκεν δε δευ ημιν εδωκεν
 εδωκεν δε δευ νεναι :
 εδωκεν δε δευ νεναι :

Handwritten text in cursive script, starting with a large initial 'F'.

Handwritten text in cursive script, starting with a large initial 'B'.

Handwritten text in cursive script, starting with a large initial 'F'.

Handwritten text in cursive script, starting with a large initial 'F'.

Handwritten text in cursive script, starting with a large initial 'F'.

Handwritten text in cursive script, starting with a large initial 'F'.

Handwritten text in cursive script, starting with a large initial 'F'.

Handwritten text in cursive script, starting with a large initial 'F'.

Handwritten text in cursive script, starting with a large initial 'F'.

Handwritten text in cursive script, starting with a large initial 'F'.

Elx. 66. ap. 79. p 65.

Etix. 67. ሰጥ. 82, ሰጥካ.

Elix. 68. ἀρ. 82, τέλος.